

Staat van Wijzigingen Onderzoekskaders versie 2024

per 12 juni 2024 – definitieve versie

De paginanummers verwijzen naar de Pdf-bestanden van de Onderzoekskaders in de versie van 1 augustus 2023 (kaders vo en (v)so met de doorgevoerde correcties) zoals ze op de website van de Inspectie van het Onderwijs zijn gepubliceerd.

ALGEMEEN – alle en meerdere sectoren/kaders

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 6,7,50,51,52,56,57**
- **Kader VO, pag. 6,7,51,52,53,54,58,59**
- **Kader (V)SO, pag. 5,6,53,54,60,61**
- **Kader MBO, pag. 6,7,51,52,58,59,71**

Toelichting (reden van aanpassing)

Door de invoering van een tweede type kwaliteitsonderzoek is het belangrijk om eenduidige termen voor beide onderzoeken te gebruiken.

Tekst WAS

Kwaliteitsonderzoek naar risico's, risico-onderzoek en varianten daarvan.

Tekst WORDT

Algemene term: kwaliteitsonderzoek

Met daarnaast twee verschillende typen: risico-kwaliteitsonderzoek en steekproef-kwaliteitsonderzoek

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 7; tevens pag. 14 (alleen passage 'Naast stimuleren...') en 50 (alleen passage 'De verificatie-activiteiten dragen bij aan...')**
- **Kader VO, pag. 7; tevens pag. 14 (alleen passage 'Naast stimuleren...') en 50 (alleen passage 'De verificatie-activiteiten dragen bij aan...')**
- **Kader (V)SO, pag. 6; tevens pag. 13/14 (alleen passage 'Naast verificatie-activiteiten...') en 52 (alleen passage 'De verificatie-activiteiten dragen bij aan...')**

Toelichting (reden van aanpassing)

Formulering betreffende het (vervallen) onderzoek/waardering Goed in de samenvatting is niet helder; tekst moet worden aangepast. Deze formulering op twee andere plekken ook doorvoeren.

Tekst WAS

Naast verificatie-activiteiten op scholen waar we onderdelen van de kwaliteit onderzoeken, is het mogelijk dat we op het niveau van een school op (een selectie van) standaarden oordelen geven of een waardering uitspreken. **Dit doen we bij een onderzoek naar risico's en bij een onderzoek naar de waardering Goed.** Wanneer wij risico's signaleren, voeren wij (afhankelijk van de aard van de risico's) het onderzoek op de school geheel of gedeeltelijk uit. Dit kan zowel binnen als buiten het vierjaarlijks onderzoek plaatsvinden.

Wanneer we een onderzoek naar risico's of naar de waardering Goed uitvoeren, gebruiken we standaarden uit het waarderingskader voor scholen. We beoordelen standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie.

Naast stimuleren door aan te geven wat er beter kan, doen we dat ook door goede kwaliteit zichtbaar te maken. **We onderzoeken ook de kwaliteit van besturen en scholen die boven basiskwaliteit uitstijgt.** We kunnen daarvoor de waardering Goed toekennen op standaardniveau. We geven deze waardering op het moment dat een school of bestuur niet alleen voldoet aan de wettelijke vereisten maar ook aanvullende ambities realiseert.

De verificatie-activiteiten dragen bij aan de doelstellingen van het onderzoek, namelijk om de bestuurlijke kwaliteit vast te stellen op basis van het waarderingskader besturen. Anders dan bij onderzoeken naar risico's en de waardering Goed geven we bij verificatie-activiteiten geen oordeel op het niveau van de standaarden of de school. De verificatie draagt namelijk bij aan het oordeel op het niveau van het bestuur.

Tekst WORDT

Naast verificatie-activiteiten op scholen waar we onderdelen van de kwaliteit onderzoeken, is het mogelijk dat we op het niveau van een school op (een selectie van) standaarden oordelen geven of een waardering uitspreken. Dit doen we bij een risico-kwaliteitsonderzoek en bij een steekproef-kwaliteitsonderzoek. Wanneer wij risico's signaleren, voeren wij (afhankelijk van de aard van de risico's) het onderzoek op de school geheel of gedeeltelijk uit. Dit kan zowel binnen als buiten het vierjaarlijks onderzoek plaatsvinden.

Wanneer we een risico-kwaliteitsonderzoek of een steekproef-kwaliteitsonderzoek uitvoeren of overwegen op standaardniveau de waardering Goed toe te kennen gebruiken we standaarden uit het waarderingskader voor scholen. We beoordelen standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie.

Naast stimuleren door aan te geven wat er beter kan, doen we dat ook door goede kwaliteit zichtbaar te maken. We onderzoeken ook de kwaliteit van besturen en scholen die boven basiskwaliteit uitstijgt. We kunnen daarvoor de waardering Goed toekennen op standaardniveau. We geven deze waardering op het moment dat een school of bestuur niet alleen voldoet aan de wettelijke vereisten maar ook aanvullende ambities realiseert.

De verificatie-activiteiten dragen bij aan de doelstellingen van het onderzoek, namelijk om de bestuurlijke kwaliteit vast te stellen op basis van het waarderingskader besturen. Anders dan bij risico-kwaliteitsonderzoeken en steekproef-kwaliteitsonderzoeken geven we bij verificatie-activiteiten geen oordeel op het niveau van de standaarden of de school. De verificatie draagt namelijk bij aan het oordeel op het niveau van het bestuur

Vindplaats(en):

- **Kader MBO, pag. 7 (passage 'Naast verificatie-activiteiten...'), 15 (passage 'Naast stimuleren...') en 51 (passage 'De verificatie-activiteiten dragen bij aan...' – in kader Verificatieactiviteiten)**

Toelichting (reden van aanpassing)

Formulering betreffende het (vervallen) onderzoek/waardering Goed in de samenvatting is niet helder; tekst moet worden aangepast. Deze formulering op twee andere plekken ook doorvoeren.

Tekst WAS

Naast verificatie-activiteiten op opleidingen waar we onderdelen van de kwaliteit onderzoeken, is het mogelijk dat we op het niveau van een opleiding op (een selectie van) standaarden oordelen geven of een waardering uitspreken. Dit doen we bij een onderzoek naar risico's en bij een onderzoek naar de waardering Goed. Wanneer wij risico's signaleren, voeren wij (afhankelijk van de aard van de risico's) het onderzoek op de opleiding geheel of gedeeltelijk uit. Dit kan zowel binnen als buiten het vierjaarlijks onderzoek plaatsvinden.

Wanneer we een onderzoek naar risico's of naar de waardering Goed uitvoeren, gebruiken we standaarden uit het waarderingskader voor scholen. We beoordelen standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie.

Naast stimuleren door aan te geven wat er beter kan, doen we dat ook door goede kwaliteit zichtbaar te maken. We onderzoeken ook de kwaliteit van besturen en opleidingen die boven basiskwaliteit uitstijgt. We kunnen daarvoor de waardering Goed toekennen op standaardniveau. We geven deze waardering op het moment dat een opleiding of bestuur niet alleen voldoet aan de wettelijke vereisten maar ook aanvullende ambities realiseert.

De verificatie-activiteiten dragen bij aan de doelstellingen van het onderzoek, namelijk om de bestuurlijke kwaliteit vast te stellen op basis van het waarderingskader besturen. Anders dan bij

onderzoeken naar risico's en de waardering Goed geven we bij verificatie-activiteiten geen oordeel op het niveau van de standaarden of de opleiding. De verificatie draagt namelijk bij aan het oordeel op het niveau van het bestuur

Tekst WORDT

Naast verificatie-activiteiten op opleidingen waar we onderdelen van de kwaliteit onderzoeken, is het mogelijk dat we op het niveau van een opleiding op (een selectie van) standaarden oordelen geven of een waardering uitspreken. Dit doen we bij een risico-kwaliteitsonderzoek en bij een steekproef-kwaliteitsonderzoek. Wanneer wij risico's signaleren, voeren wij (afhankelijk van de aard van de risico's) het onderzoek op de opleiding geheel of gedeeltelijk uit. Dit kan zowel binnen als buiten het vierjaarlijks onderzoek plaatsvinden.

Wanneer we een risico-kwaliteitsonderzoek of een steekproef-kwaliteitsonderzoek uitvoeren of overwegen op standaardniveau de waardering Goed toe te kennen gebruiken we standaarden uit het waarderingskader voor opleidingen. We beoordelen standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie.

Naast stimuleren door aan te geven wat er beter kan, doen we dat ook door goede kwaliteit zichtbaar te maken. We onderzoeken ook de kwaliteit van besturen en opleidingen die boven basiskwaliteit uitstijgt. We kunnen daarvoor de waardering Goed toekennen op standaardniveau. We geven deze waardering op het moment dat een opleiding of bestuur niet alleen voldoet aan de wettelijke vereisten maar ook aanvullende ambities realiseert.

De verificatie-activiteiten dragen bij aan de doelstellingen van het onderzoek, namelijk om de bestuurlijke kwaliteit vast te stellen op basis van het waarderingskader besturen. Anders dan bij risico-kwaliteitsonderzoeken en steekproef-kwaliteitsonderzoeken geven we bij verificatie-activiteiten geen oordeel op het niveau van de standaarden of de opleiding. De verificatie draagt namelijk bij aan het oordeel op het niveau van het bestuur

Vindplaats(en):

- **Kader PO, paragraaf 2.3.3, pag. 14**
- **Kader VO, paragraaf 2.3.3, pag. 14**
- **Kader (V)SO, paragraaf 2.3.3, pag. 13**
- **Kader MBO, paragraaf 2.3.3, pag. 15**

Toelichting (reden van aanpassing)

Onjuiste weergave Leerplichtwet. Door aanpassing kan voetnoot komen te vervallen. In de Leerplichtwet wordt de term 'jongere' gebruikt. Strikt genomen kan een 15-jarige op het mbo-zitten en dus student zijn. Daarom is term jongere beter. Term leerling dekt lading niet voor mbo.

Tekst WAS

Temeer omdat er een leerplicht geldt voor leerlingen tot 16 jaar en een kwalificatieplicht tot 23 jaar. Voetnoot 13 (mbo) resp. voetnoot 11 (vo en po)
Voetnoot 13 resp. 11: Voor een leerling die nog geen startkwalificatie heeft, geldt een verlengde leerplicht tot 18 jaar en een kwalificatieplicht tot 23 jaar.

Tekst WORDT

Temeer omdat er in beginsel voor jongeren een leerplicht geldt tot 16 jaar en (indien nog geen startkwalificatie is behaald) een kwalificatieplicht tot 18 jaar.

<respectievelijke voetnoten vervallen!>

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 17**
- **Kader VO, pag. 17**
- **Kader (V)SO, pag. 16**
- **Kader MBO, pag. 18**

Toelichting (reden van aanpassing)

De zin loopt nu niet, omdat 'in het bijzonder over de kwaliteit daarvan' er dubbel in staat.

Tekst WAS

Zo ligt er een taak voor de inspectie in het rapporteren over de ontwikkeling van, in bijzonder van de kwaliteit van, het onderwijs en over de uitoefening van de taken door de instellingen, de samenwerkingsverbanden en de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, in het bijzonder over de kwaliteit daarvan (artikel 3, eerste lid, sub d, WOT).

Tekst WORDT

Zo ligt er een taak voor de inspectie in het rapporteren over de ontwikkeling van, in **het** bijzonder van de kwaliteit van, het onderwijs en over de uitoefening van de taken door de instellingen, de samenwerkingsverbanden en de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, **in het bijzonder over de kwaliteit daarvan** (artikel 3, eerste lid, sub d, WOT).

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 23, 78, 94, 111, 132**
- **Kader VO, pag. 23, 80, 98, 114, 129, 165**
- **Kader (V)SO, pag. 22**
- **Kader MBO, pag. 24, 79, 91, 135**

Toelichting (reden van aanpassing)

Verkeerde bezittelijk voornaamwoord (niet congruent met geslacht van het zelfstandig naamwoord).

Tekst WAS

Het bestuur komt haar verplichtingen na...

Tekst WORDT

het bestuur komt **zijn** verplichtingen na (en een witregel boven deze zin zodat er een derde alinea ontstaat)

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 25, 39, 80, 92, 97, 108, 113, 123**
- **Kader VO; 25, 39, 83, 95, 101, 112, 117, 127, 163**
- **Kader (V)SO, pag. 24, 41**
- **Kader MBO, pag. 132**

Toelichting (reden van aanpassing)

Onduidelijke zinsbouw

Tekst WAS

Artikel 10 WMS: Het bestuur heeft in bepaalde gevallen voorafgaande instemming nodig van de (G)MR voor elk besluit in dat geval (bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school).

VO:

Artikel 10 WMS: In bepaalde gevallen heeft het bevoegde gezag voorafgaand instemming van de (G)MR nodig voor besluiten die op dat geval betrekking hebben (bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school).

Tekst WORDT

Artikel 10 WMS: Het bestuur heeft in bepaalde gevallen voorafgaande instemming nodig van de (G)MR ~~voor elk besluit in dat geval~~ (bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school).

VO:

Artikel 10 WMS: In bepaalde gevallen heeft het bevoegde gezag voorafgaand instemming van de (G)MR nodig (bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school).

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 40 en 41**
- **Kader VO, pag. 40 en 41**
- **Kader (V)SO, pag. 43 en 44**
- **MBO anders – zie volgende blok**

Toelichting (reden van aanpassing)

De inspectie heeft midden 2023 besloten om de standaard OP0-Basisvaardigheden in de kwaliteitsonderzoeken mee te nemen, maar niet te beoordelen. Als er niet aan de wettelijke vereisten voldaan wordt, formuleren we herstelopdrachten op de drie afzonderlijke leergebieden. Dit besluit is in november 2023 geëvalueerd, en leidde tot de beslissing het niet-oordelen op OP0 vooralsnog te continueren.

We geven nog altijd veel herstelopdrachten op de standaard Basisvaardigheden. We zien dat er in het onderwijsveld nog veel vragen leven over wat er op dit punt van scholen verwacht wordt. Scholen hebben tijd nodig om helder te krijgen wat het precies betekent voor de eigen situatie en te bepalen hoe zij aan verbetering kunnen werken.

Het doel dat we nastreven is de verbetering van de basisvaardigheden. Op dit moment achten wij het effectiever om scholen door middel van aanvullende communicatie en het geven van gerichte herstelopdrachten op het juiste spoor te zetten. Daarom wordt het beleid op dit punt voortgezet in schooljaar 2024-2025.

Tekst WAS

6.1 Inleiding (SCHRAPPEN)

De standaard basisvaardigheden krijgt per 1 augustus 2024 het gewicht van de standaarden Resultaten, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid en telt vanaf die datum dus net als deze standaarden zwaarder dan de andere standaarden mee in het oordeel op schoolniveau. Tot 1 augustus 2024 telt de standaard basisvaardigheden wel mee in het oordeel op schoolniveau, maar nog niet met het gewicht van de standaarden Resultaten, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid.

6.5 Oordelen en waarden op schoolniveau (SCHRAPPEN)

Normering per 1 augustus 2024

Per 1 augustus 2024 komt het oordeel over de kwaliteit van de school tot stand op basis van de normen in onderstaande tabel.

Eindoordeel/waardering Norm	Toelichting
Voldoende	De standaarden Resultaten, Basisvaardigheden, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid zijn voldoende, én niet meer dan één andere standaard in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaard Resultaten of Basisvaardigheden of Zicht op ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch didactisch handelen of Veiligheid is Onvoldoende, óf twee of meer andere standaarden in de gebieden Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	Twee of meer van de vijf volgende standaarden zijn Onvoldoende:

Eindoordeel/waardering Norm	Toelichting
	Basisvaardigheden, Zicht op ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Veiligheid en Visie, ambities en doelen.

Tekst WORDT

[Tekst te plaatsen in paragraaf 6.3, onder de tabel]

Normering standaard basisvaardigheden

Op de standaard OP0-Basisvaardigheden geven we in schooljaar 2024-2025 geen oordeel. Als er niet aan de wettelijke vereisten voldaan wordt, formuleren we herstelopdrachten op de drie afzonderlijke leergebieden (taal, rekenen-wiskunde(PO/(V)SO) rekenen/wiskunde (VO), burgerschap).

Vindplaats(en):

- **kader MBO, pag. 40/41**

Toelichting (reden van aanpassing)

De inspectie heeft midden 2023 besloten om de standaard OP0-Basisvaardigheden in de kwaliteitsonderzoeken mee te nemen, maar niet te beoordelen. Als er niet aan de wettelijke vereisten voldaan wordt, formuleren we herstelopdrachten op de drie afzonderlijke leergebieden. Dit besluit is in november 2023 geëvalueerd, en leidde tot de beslissing het niet-oordelen op OP0 voorsnog te continueren.

We geven nog altijd veel herstelopdrachten op de standaard Basisvaardigheden. We zien dat er in het onderwijsveld nog veel vragen leven over wat er op dit punt van scholen verwacht wordt. Scholen hebben tijd nodig om helder te krijgen wat het precies betekent voor de eigen situatie en te bepalen hoe zij aan verbetering kunnen werken.

Het doel dat we nastreven is de verbetering van de basisvaardigheden. Op dit moment achten wij het effectiever om opleidingen door middel van aanvullende communicatie en het geven van gerichte herstelopdrachten op het juiste spoor te zetten. Daarom wordt het beleid op dit punt voortgezet in schooljaar 2024-2025, met uitzondering van de gevallen waarin mbo-opleidingen het oordeel Goed toegekend krijgen. In dat geval dient de standaard wél beoordeeld te worden.

Tekst WAS

[geen]

Tekst WORDT

[Tekst te plaatsen in paragraaf 6.3, onder de tabel]

Normering standaard basisvaardigheden

Op de standaard OP0-Basisvaardigheden geven we in schooljaar 2024-2025 geen oordeel. Als er niet aan de wettelijke vereisten voldaan wordt, formuleren we herstelopdrachten op de drie afzonderlijke leergebieden (taal, rekenen/wiskunde en burgerschap). Echter een oordeel Goed op opleidingsniveau kan uitsluitend worden gegeven als er op de standaard OP0 geen tekortkomingen zijn geconstateerd.

Vindplaats(en):

- **Kader po, pag. 42/43**

Toelichting (reden van aanpassing)

Verheldering extra normering ZZS bij Nieuwe scholen (par 6.5.3).

Tekst WAS

6.5.3 Extra normering voor nieuwe scholen*

Nieuwe scholen hebben vaak nog geen representatieve eindresultaten beschikbaar. Deze kunnen net als bij scholen met niet te beoordelen eindresultaten dan ook geen rol spelen in de beoordeling. Voor nieuwe scholen gelden net als voor andere scholen de beslisregels 'Normering bij niet te beoordelen eindresultaten' (paragraaf 6.5.2).

Daar bovenop gelden voor nieuwe scholen ook de volgende wettelijke regels. In artikel 157, WPO is geregeld dat een school die minder dan twee jaar bekostiging ontvangt en die slechte kwaliteit levert, gesloten kan worden of dat de bekostiging kan worden beëindigd. Dit kan alleen als de school al in het eerste jaar én na een verbetertermijn van een jaar nog steeds niet voldoet aan drie of meer belangrijke bij of krachtens de wet gegeven voorschriften (deugdelijkheidseisen). Daardoor draagt de school geen zorg voor de veiligheid, kunnen de leerlingen geen ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen of wordt het onderwijs niet afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Dat betekent dat de sluiting van een nieuwe school een uitzonderlijk instrument is, dat alleen gebruikt kan worden als de kwaliteit van een school ver beneden peil is. Daarom moet in dit geval sprake zijn van een extra tekortkoming in de naleving van de deugdelijkheidseisen ten opzichte van de normering Zeer zwak bij andere scholen. Sluiting of beëindiging van bekostiging is dan in het belang van de leerlingen wettelijk mogelijk. Bovengenoemde wettelijke regels brengen de volgende extra normering met zich mee voor nieuwe scholen...

Extra normering voor nieuwe scholen	
Zeer zwak	Veiligheid, Zicht op ontwikkeling en begeleiding én Pedagogisch-didactisch handelen zijn Onvoldoende.

Het oordeel Voldoende volgt de beslisregels voor de scholen (paragraaf 6.5 en/of paragraaf 6.5.2)

Tekst WORDT

6.5.3 Extra normering voor het sluiten van nieuwe scholen*

Nieuwe scholen hebben vaak nog geen representatieve eindresultaten beschikbaar. Deze kunnen net als bij scholen met niet te beoordelen eindresultaten **doorgaans** dan ook geen rol spelen in de beoordeling. Voor nieuwe scholen gelden **in die gevallen** net als voor andere scholen **waarbij de resultaten niet te beoordelen zijn**, de beslisregels 'Normering bij niet te beoordelen eindresultaten' (paragraaf 6.5.2).

Daar bovenop is in artikel 157, **derde lid**, WPO geregeld dat een school die minder dan twee jaar bekostiging ontvangt en die slechte kwaliteit levert, gesloten kan worden of dat de bekostiging kan worden beëindigd. Dit kan alleen als de school al in het eerste jaar én na een verbetertermijn van een jaar nog steeds niet voldoet aan drie of meer belangrijke bij of krachtens de wet gegeven voorschriften (deugdelijkheidseisen). Daardoor draagt de school geen zorg voor de veiligheid, kunnen de leerlingen geen ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen of wordt het onderwijs niet afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Dat betekent dat de sluiting van een nieuwe school een uitzonderlijk instrument is, dat alleen gebruikt kan worden als de kwaliteit van een school ver beneden peil is. Daarom moet in dit geval sprake zijn van een extra tekortkoming in de naleving van de deugdelijkheidseisen ten opzichte van de normering Zeer zwak **bij andere scholen**. Sluiting of beëindiging van bekostiging is dan in het belang van de leerlingen wettelijk mogelijk. Bovengenoemde wettelijke regels brengen de volgende extra normering met zich mee voor nieuwe scholen.

Extra-normering voor het sluiten van nieuwe scholen	
~~Zeer zwak~~ Normering	Veiligheid, Zicht op ontwikkeling en begeleiding én Pedagogisch-didactisch handelen zijn Onvoldoende.

Als de school na het kwaliteitsonderzoek in het eerste jaar Zeer zwak wordt én voldoet aan bovenstaande normering en bij het herstelonderzoek deze situatie zich herhaalt, dan zal de inspectie het dossier overdragen aan de minister.

* Onder een nieuwe school verstaan we hier een school die sinds de inwerkingtreding van de Wet meer ruimte voor nieuwe scholen een aanvraag heeft ingediend bij de minister waarna de minister vervolgens heeft besloten om de school te bekostigen.

Vindplaats(en):

- Kader vo, pag. 42/43

Toelichting (reden van aanpassing)

Verheldering extra normering ZZS bij Nieuwe scholen (par 6.5.3).

Tekst WAS

6.5.3 Extra normering voor nieuwe scholen*

Nieuwe scholen hebben vaak nog geen representatieve eindresultaten beschikbaar. Deze kunnen net als bij scholen met niet te beoordelen eindresultaten dan ook geen rol spelen in de beoordeling. Voor nieuwe scholen gelden net als voor andere scholen de beslisregels 'Normering bij niet te beoordelen eindresultaten' (paragraaf 6.5.2).

Daar bovenop gelden voor nieuwe scholen ook de volgende wettelijke regels. In artikel 2.95 WVO 2020 is geregeld dat een school die minder dan twee jaar bekostiging ontvangt en die slechte kwaliteit levert, gesloten kan worden of dat de bekostiging kan worden beëindigd. Dit kan alleen als de school al in het eerste jaar én na een verbetertermijn van een jaar nog steeds niet voldoet aan drie of meer belangrijke bij of krachtens de wet gegeven voorschriften (deugdelijkheidseisen). Daardoor draagt de school geen zorg voor de veiligheid, kunnen de leerlingen geen ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen of wordt het onderwijs niet afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Dat betekent dat de sluiting van een nieuwe school een uitzonderlijk instrument is, dat alleen gebruikt kan worden als de kwaliteit van een school ver beneden peil is. Daarom moet in dit geval sprake zijn van een extra tekortkoming in de naleving van de deugdelijkheidseisen ten opzichte van de normering Zeer zwak bij andere scholen. Sluiting of beëindiging van bekostiging is dan in het belang van de leerlingen wettelijk mogelijk. Bovengenoemde wettelijke regels brengen de volgende extra normering met zich mee voor nieuwe scholen...

Extra normering voor nieuwe scholen	
Zeer zwak	Veiligheid, Zicht op ontwikkeling en begeleiding én Pedagogisch-didactisch handelen zijn Onvoldoende.

Het oordeel Voldoende volgt de beslisregels voor de scholen (paragraaf 6.5 en/of paragraaf 6.5.2)

Tekst WORDT

6.5.3 Extra normering voor het sluiten van nieuwe scholen*

Nieuwe scholen hebben vaak nog geen representatieve eindresultaten beschikbaar. Deze kunnen net als bij scholen met niet te beoordelen eindresultaten **doorgaans** dan ook geen rol spelen in de beoordeling. Voor nieuwe scholen gelden **in die gevallen** net als voor andere scholen **waarbij de resultaten niet te beoordelen zijn**, de beslisregels 'Normering bij niet te beoordelen eindresultaten' (paragraaf 6.5.2).

Daar bovenop is in artikel 2.95, **vierde lid**, WVO 2020 geregeld dat een school die minder dan twee jaar bekostiging ontvangt en die slechte kwaliteit levert, gesloten kan worden of dat de bekostiging kan worden beëindigd. Dit kan alleen als de school al in het eerste jaar én na een verbetertermijn van een jaar nog steeds niet voldoet aan drie of meer belangrijke bij of krachtens de wet gegeven voorschriften (deugdelijkheidseisen). Daardoor draagt de school geen zorg voor de veiligheid, kunnen de leerlingen geen ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen of wordt het onderwijs niet afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Dat betekent dat de sluiting van een nieuwe school een uitzonderlijk instrument is, dat alleen gebruikt kan worden als de kwaliteit van een school ver beneden peil is. Daarom moet in dit geval sprake zijn van een extra tekortkoming in de naleving van de deugdelijkheidseisen ten opzichte van de normering Zeer zwak **bij andere scholen**. Sluiting of beëindiging van bekostiging is dan in het belang van de leerlingen wettelijk mogelijk. Bovengenoemde wettelijke regels brengen de volgende extra normering met zich mee voor nieuwe scholen.

Extra-normering voor het sluiten van nieuwe scholen

Zeer zwak Normering

Veiligheid, Zicht op ontwikkeling en begeleiding én Pedagogisch-didactisch handelen zijn Onvoldoende.

Als de school na het kwaliteitsonderzoek in het eerste jaar Zeer zwak wordt én voldoet aan bovenstaande normering en bij het herstelonderzoek deze situatie zich herhaalt, dan zal de inspectie het dossier overdragen aan de minister.

Vindplaats(en):

- PO kader, hoofdstuk 5, OP2, pag. 30
- PO kader, bijlage 3 NK, OP2, pag. 98-99
- PO kader, bijlage 4, IGBO, OP2, pag. 115
- VO kader, hoofdstuk 5, OP 2, pag. 32
- VO kader, bijlage 3 eoa, OP2, pag. 103
- VO kader, bijlage 4, IGVO, OP2, pag. 118

Toelichting (reden van aanpassing)

Uit het themaonderzoek Kwaliteit van de extra ondersteuning blijkt dat er meer aandacht nodig is voor de kwaliteit van de OPP's.

Tekst WAS

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling en registreert het ontwikkelingsperspectief in het ROD. De school voert de geplande ondersteuning uit. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Tekst WORDT

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief (OPP) vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling en registreert het ontwikkelingsperspectief in het ROD. De school stelt OPP's op die voldoen aan de wettelijke vereisten en concrete doelen bevatten. De OPP's zijn sturend voor een planmatige en doelgerichte uitvoering van de extra ondersteuning. De school voert de geplande ondersteuning uit. De inhoud en uitvoering van het OPP wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. Op basis van de evaluatie stelt de school de doelen of aanpak van de extra ondersteuning bij.

De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Vindplaats(en):

- VO kader, bijlage 2 praktijkonderwijs, OP2, pag. 86

Toelichting (reden van aanpassing)

Uit het themaonderzoek Kwaliteit van de extra ondersteuning blijkt dat er meer aandacht nodig is voor de kwaliteit van de OPP's.

Tekst WAS

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. De school stelt voor elke leerling, op basis van alle leerlinggegevens, een passend ontwikkelingsperspectief op. De school legt in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling. De school voert de geplande ondersteuning uit. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. Het onderwijs is erop gericht dat leerlingen doorstromen naar arbeid, dagbesteding of vervolgonderwijs.

Tekst WORDT

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. De school stelt voor elke leerling, op basis van alle leerlinggegevens, een passend ontwikkelingsperspectief (OPP) op. De school legt in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling. De school stelt OPP's op die voldoen aan de wettelijke vereisten en concrete doelen bevatten. De OPP's zijn sturend voor een planmatige en doelgerichte uitvoering van de extra ondersteuning. ~~De school voert de geplande ondersteuning uit.~~ De inhoud en uitvoering van het OPP wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. Op basis van de evaluatie stelt de school de doelen of aanpak van de extra ondersteuning bij. Het onderwijs is erop gericht dat leerlingen doorstromen naar arbeid, dagbesteding of vervolgonderwijs.

Vindplaats(en):

- **Kader (V)SO, hoofdstuk 5, OP2, pag. 29/30**

Toelichting (reden van aanpassing)

Uit het themaonderzoek Kwaliteit van de extra ondersteuning blijkt dat er meer aandacht nodig is voor de kwaliteit van de OPP's.

Tekst WAS

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. De school stelt voor elke leerling op basis van alle leerlinggegevens een passend ontwikkelingsperspectief op dat sturing geeft aan het plannen en volgen van de ontwikkeling van de leerlingen. Voor taal en rekenen gelden bij de leerlingen in ten minste de uitstroomprofielen arbeidsmarkt en vervolgonderwijs de referentieniveaus taal en rekenen daarbij als uitgangspunt. Het onderwijs is erop gericht dat leerlingen indien mogelijk kunnen doorstromen naar het regulier onderwijs. De school betreft ouders bij de inhoud, uitvoering en evaluatie van het ontwikkelingsperspectief. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig en voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde met behulp van genormeerde toetsen.

Tekst WORDT

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. De school stelt voor elke leerling op basis van alle leerlinggegevens een passend ontwikkelingsperspectief (OPP) op dat sturing geeft aan het plannen en volgen van de ontwikkeling van de leerlingen. Voor taal en rekenen gelden bij de leerlingen in ten minste de uitstroomprofielen arbeidsmarkt en vervolgonderwijs de referentieniveaus taal en rekenen daarbij als uitgangspunt. Het onderwijs is erop gericht dat leerlingen indien mogelijk kunnen doorstromen naar het regulier onderwijs. De school stelt OPP's op die voldoen aan de wettelijke vereisten en concrete doelen bevatten. De OPP's zijn sturend voor een planmatige en doelgerichte uitvoering van de extra ondersteuning. De school betreft ouders bij de inhoud, uitvoering en evaluatie van het ontwikkelingsperspectief. Op basis van de evaluatie stelt de school de doelen of aanpak van de extra ondersteuning bij. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig en voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde met behulp van genormeerde toetsen.

Vindplaats(en):

- **Kader VO, OP2, pag. 31**
- **Kader VO, bijlage 2 praktijkonderwijs, OP2, pag. 87**
- **Kader VO, bijlage 3 eoa, OP2, pag. 104**
- **Kader VO, bijlage 4, IGVO, OP2, pag. 118/119**
- **Kader PO, OP2, pag. 30**
- **Kader PO, bijlage 2 sbo, OP2, pag. 82/83**
- **Kader PO, bijlage 3 NK, OP2, pag. 98/99**
- **Kader PO, bijlage 4 Igbo, OP2, pag. 113/114**

Toelichting (reden van aanpassing)

Dit is een wetsartikel dat eigenlijk al die tijd heeft ontbroken in de lijst met wettelijke vereisten en het onderzoek Kwaliteit van de extra ondersteuning (Kwexon) maakt duidelijk dat we dit wetsartikel vooral alsnog moeten opnemen in het lijstje wettelijke vereisten.

Tekst WAS

<geen>

Tekst WORDT

Voor VO-kaders

Artikel 2.44, vijfde lid, WVO 2020: Het ontwikkelingsperspectief bevat een omschrijving van de individuele begeleiding. Indien wordt afgeweken van een of meer onderdelen van het onderwijsprogramma wordt dat vermeld in het ontwikkelingsperspectief.

Voor PO-kaders

Artikel 40a, zesde lid, WPO: Het ontwikkelingsperspectief bevat een omschrijving van de individuele begeleiding. Indien wordt afgeweken van een of meer onderdelen van het onderwijsprogramma wordt dat vermeld in het ontwikkelingsperspectief.

Vindplaats(en):

- **PO kader, hoofdstuk 5, OP3, pag. 31/32**
- **PO kader, bijlage 2 SBO, OP3, pag. 84**
- **PO kader, bijlage 3 NK, OP3, pag. 101**
- **PO kader, bijlage 4 IGBO, OP3, pag. 116**
- **(V)SO kader, hoofdstuk 5, OP3, pag. 31**
- **VO kader, hoofdstuk 5, OP3, pag. 32**
- **VO kader, bijlage 2 praktijkonderwijs, OP3, pag. 88**
- **VO kader, bijlage 3 eoa, OP3, p. 105**
- **VO kader, bijlage 4 IGVO, OP3, p. 119**

Toelichting (reden van aanpassing)

Uit opmerkingen uit het veld blijkt dat de betreffende tekst niet duidelijk genoeg was.

Tekst WAS

Zij stemmen daarbij de instructie, de verwerking en het tempo van hun onderwijs af op de onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. De leraren geven hun leerlingen gerichte feedback op hun gemaakte werk en op hun leerproces.

Tekst WORDT

Zij stemmen daarbij de instructie, de verwerking en het tempo van hun onderwijs af op de onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. **De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de pedagogische en didactische behoeften van leerlingen.** De leraren geven hun leerlingen gerichte feedback op hun gemaakte werk en op hun leerproces.

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 49 / H8: pag. 57**
- **Kader VO, pag. 48 / H8: pag. 57**
- **Kader (V)SO, pag. 50 / H8: pag. 58**
- **Kader MBO, pag. 48 / H8: pag. 58**

Toelichting (reden van aanpassing)

Vanaf september 2023 t/m juli 2027 voeren we steekproef-kwaliteitsonderzoeken uit. Hierover is nog niets vermeld in het onderzoekskader. Tevens is het goed om dan het andere type kwaliteitsonderzoek van een eenduidige term te voorzien; dit is het risico-onderzoek (ipv kwaliteitsonderzoek naar risico's, risico-onderzoek of varianten daarvan).

Tekst WAS

Ook tussentijds doen we onderzoek op scholen [mbo: opleidingen]. Dit doen we als er risico's zijn en bij themaonderzoeken die in relatie staan tot het stelseltoezicht. Onderzoeken kunnen zowel aangekondigd als onaangekondigd plaatsvinden. We beschrijven de onderzoeken op schoolniveau [mbo: opleidingsniveau] in paragraaf 7.4.2.

Tekst WORDT

Ook tussentijds doen we onderzoek op scholen [mbo: opleidingen]. Dit doen we als er risico's zijn en bij thema- en steekproef-kwaliteitsonderzoeken die in relatie staan tot het stelseltoezicht. Onderzoeken kunnen zowel aangekondigd als onaangekondigd plaatsvinden. We beschrijven de onderzoeken op schoolniveau in paragraaf 7.4.2.

[in paragraaf 7.4.2 invoegen:]

Steekproef-kwaliteitsonderzoeken

De Inspectie van het Onderwijs voert naast risico-kwaliteitsonderzoeken ook steekproef-kwaliteitsonderzoeken uit op de scholen (po en so)/afdelingen (vo)/opleidingen (mbo). Deze onderzoeken, die wij in het kader van het stelselbeeld uitvoeren, hebben als doel periodiek een representatief beeld van de kwaliteit van het onderwijs op Nederlandse scholen te geven. De onderzoeken kennen eenzelfde inhoud en opzet als een risico-kwaliteitsonderzoeken en ook bij dit type onderzoek is het bestuur het aanspreekpunt.

[Hoofdstuk 8: subkopje wijzigen en laatste zin van die passage vooraf laten gaan door een nieuw zinsdeel]

8.3.3 Schoolniveau [mbo: opleidingsniveau]

[Kwaliteitsonderzoek naar risico's in kopje vervangen door:] **Risico-kwaliteitsonderzoek en steekproef-kwaliteitsonderzoek**

[En in alinea eronder vervangen door:] risico-kwaliteitsonderzoek of een steekproef-kwaliteitsonderzoek

[tweede alinea:] **Voor het risico-kwaliteitsonderzoek geldt dat, wanneer het bestuur in opdracht van de inspectie..., de resultaten na herstel op de inspectiewebsite in principe worden vermeld middels...**

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 55**
- **Kader VO, pag. 55**
- **Kader (V)SO, pag. 56**
- **Kader MBO, pag. 56**

Toelichting (reden van aanpassing)

Door wetswijziging (WUBI) is dit nu in de derde week in plaats van in de vijfde week.

Tekst WAS

In beginsel maken we onze rapporten over besturen en scholen in de vijfde week na vaststelling openbaar (artikel 21, eerste lid, WOT)

Tekst WORDT

In beginsel maken we onze rapporten over besturen en scholen in de **derde** week na vaststelling openbaar (artikel 21, eerste lid, WOT)

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 55 (2 plekken)**
- **Kader VO, pag. 55 (2 plekken)**
- **Kader (V)SO, pag. 56 (2 plekken)**
- **Kader MBO, pag. 56 (2 plekken)**

Toelichting (reden van aanpassing)

Onduidelijke benaming

Tekst WAS

...het meldpunt van de inspectie...

Tekst WORDT

...het informatie- en meldpunt van de inspectie...

Vindplaats(en):

Kader MBO

- **par. 6.5 in beslisregels 'Oordelen en waarderen op opleidingsniveau' (2x), pag. 41-42, 43**
- **par. 9.2.2. (nbi), in beslisregels pag. 61-62 (2x)**
- **par 9.3.2 (vavo) in beslisregels pag. 64 (2x)**
- **par. 9.4.2 (overige educatie) in beslisregels pag. 67**
- **par. 9.5.2 (doorlopende leerroute) – beslisregels (2x)**

Kader VO

- **par. 6.5 in tabel beslisregels**
- **par. 9.6.2 (vavo), in beslisregels (2x), pag. 65-66,**
- **par. 9.7.2 (doorlopende leerroute), in beslisregels , pag. 68**
- **NB: tevens op pag 65, 66 en 68 in alle drie de tabellen in de linkerkolom aan de eerste 'Onvoldoende' toevoegen '(examenkwaliteit)' en aan de tweede '(onderwijskwaliteit)'**

Let op: in Kader VO is een eerdere aanpassing van de beslisregels in vavo en doorlopende leerroute zoals gedaan in Kader MBO abusievelijk niet meegenomen. Oordelen 'Onvoldoende' onderscheiden in Onvoldoende (examenkwaliteit) en Onvoldoende (onderwijskwaliteit), conform kader MBO.

Toelichting (reden van aanpassing)

Vergeleken met oordeel Voldoende (basiskwaliteit) en oordeel Onvoldoende (examenkwaliteit) is de nieuwe woordkeuze passender.

Tekst WAS

Onvoldoende (basiskwaliteit)

Tekst WORDT

Onvoldoende (onderwijskwaliteit)

Vindplaats(en):

Kader MBO

- **par. 9.3.2, pag. 63 - tekst alinea aanpassen**
- **par. 9.3.2., tabel 2, pag. 63 - regel uit tabel verwijderen**

Kader VO

- **par. 9.6.2, pag. 65 – tekst alinea aanpassen**
- **par. 9.6.2, tabel 1, pag. 65 - regel uit tabel verwijderen**

Tekst WAS

Daarnaast is een aantal wettelijke bepalingen dat van toepassing is op vavo-opleidingen op roc's niet van toepassing op niet bekostigde vavo-opleidingen. Deze artikelen staan in onderstaande tabel.

BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur (bestuursniveau) | Artikel 7.5.7, eerste lid, WEB

Tekst WORDT

- In de bijlage 'Waarderingskader vavo en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2)' is het uitgangspunt dat:
- de standaarden op bestuursniveau (BKA) betreffen het niet-bekostigd vavo en B2. Het bekostigd vavo volgt voor BKA hoofdstuk 4 'Waarderingskader besturen' van het Onderzoekskader middelbaar beroepsonderwijs.
- de standaarden op opleidingsniveau gelden voor (alle) vavo en B2. Een aantal wettelijke bepalingen dat van toepassing is op bekostigde vavo-opleidingen op roc's is echter niet van toepassing op niet bekostigde vavo-opleidingen. Deze artikelen staan in onderstaande tabel.

Vindplaats(en):

Kader MBO

- **BKA2 in Bijlage 3 (vavo), onder wettelijke vereisten, pag. 91**
- **EN artikel 7.5.7., eerste lid, VERWIJDEREN:**
  - **bij SKA1 in paragraaf 9.3.2, tabel 2 (niet bekostigd vavo), pag. 63**

Kader VO

- **BKA2 in bijlage 5 (vavo), onder wettelijke vereisten, pag. 129**
- **EN artikel 7.5.7., eerste lid VERWIJDEREN:**
  - **bij SKA1 in paragraaf 9.6.2, tabel 1 (niet-bekostigd vavo), pag. 65**

Toelichting (reden van aanpassing)

- Ervan uitgaande dat BKA-standaarden in bijlage 3 m.b.t. VAVO (VO-kader bijlage 5) betrekking hebben op niet-bekostigd VAVO, wordt dit artikel met betrekking tot de geschillenadviescommissie ten onrechte (en ook nog dubbel) vermeld.
- Artikel ten onrechte vermeld in uitzonderingstabel onbekostigd vavo bij SKA1 (artikel is überhaupt niet opgenomen onder SKA1 in bijlage 3)

Tekst WAS

artikel 7.5.7, eerste lid, WEB: (...)

artikel 7.5.7, eerste lid, WEB: (...)

Tekst WORDT

(TEKST GEHEEL VERWIJDEREN)

Vindplaats(en):

- **Kader MBO**

Zie onder Tekst WORDT

Kader VO

Zie onder Tekst WORDT

Toelichting (reden van aanpassing)

Explicitering van de ingrijpende consequentie van twee onvoldoendes voor het kwaliteitsgebied Borging en afsluiting op rij vindt de sector MBO wenselijk.

Tekst WAS

NVT

Tekst WORDT

In alle genoemde tabellen bij de rij van de genoemde voetnoot in kolom 2 verwijderen: 'Onvoldoende examenkwaliteit'. Dit is dubbelop omdat het bij diezelfde rij al in kolom 1 staat.

Kader MBO

BKI paragraaf 6.5, pag. 41, in tabel bij 'onvoldoende' (examenkwaliteit) en 6.5.2., pag. 43, in tabel bij 'onvoldoende (examenkwaliteit)' voetnoot toevoegen:

Het recht op examinering kan (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ingetrokken op grond van artikel 6.1.5b WEB.

NBI paragraaf 9.2.2 pag. 61, in tabellen (2x) bij 'onvoldoende (examenkwaliteit)' voetnoot toevoegen:

Het recht op examinering kan (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ingetrokken op grond van artikel 6.2.3b WEB.

VAVO paragraaf 9.3.2, pag. 64 in tabellen (2x) bij 'onvoldoende (examenkwaliteit)' voetnoot toevoegen (+ idem **Kader VO** par. 9.6.2, pag. 65 en 66):

Het recht op examinering kan (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ingetrokken op grond van artikel 6a.2.1 WEB. Voor niet bekostigd-vavo geldt daarnaast op grond van artikel 6a.1.2. WEB dat dat de diploma-erkenning kan worden ingetrokken (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing).

Overige educatie, paragraaf 9.4.2 pag. 67 in tabel bij 'onvoldoende (examenkwaliteit)' voetnoot toevoegen:

De diploma-erkenning kan (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ingetrokken op grond van artikel 6a.1.2 WEB.

Doorlopende leerroute MBO-kader paragraaf 9.5.2 toevoegen aan voetnoot 44, pag. 69 (+ idem **Kader VO** par 9.7.2., toevoegen aan voetnoot 35, pag. 68):

Het recht op examinering kan (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ingetrokken op grond van artikel 6.1.5b WEB.

Exameninstellingen, paragraaf 9.8.1., pag. 72 onder kopje 'normering', aansluitend op bestaande tekst:

Het recht op examinering kan (bij onvoldoende verbetering van de examinering na een waarschuwing) worden ingetrokken op grond van artikel 6.3.2 jo. artikel 6.2.3b WEB.

Vindplaats(en):

- **Kader MBO**

Zie onder Tekst WORDT

Kader VO

Zie onder Tekst WORDT

Toelichting (reden van aanpassing)

Explicitering van de ingrijpende consequentie van twee keer Zeer zwak op rij vindt de sector MBO wenselijk.

Tekst WAS

NVT

Tekst WORDT

Kader MBO

BKI paragraaf 6.5, pag. 42, in tabel bij 'Zeer zwak' voetnoot toevoegen:

De rechten genoemd in artikel 1.3.1. van de WEB kunnen (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ontnomen op grond van artikel 6.1.4, eerste lid, onder a, WEB.

NBI paragraaf 9.2.2, pag. 61 en 62 (2x), aansluitend op zin bij * onder tabel:

De diploma-erkenning kan (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ontnomen. VAVO (niet-bekostigd), paragraaf 9.3.2., pag. 64 en 65 vervangen zin/blok bij * onder beide tabellen (+ idem **Kader VO** par. 9.6.2., pag. 65, 66):

Bij niet-bekostigd vavo kan het oordeel Zeer zwak worden gezien als invulling van onderwijs en/of examinering van onvoldoende kwaliteit in de zin van artikel 6a.1.2 jo 1.4a.1, eerste lid, WEB.

De diploma-erkenning kan (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ontnomen. Overige educatie, paragraaf 9.4.2, pag. 67, idem als bij niet-bekostigd VAVO een tekstblok met * onder tabel opnemen:

* Het oordeel Zeer zwak kan worden gezien als invulling van onderwijs en/of examinering van onvoldoende kwaliteit in de zin van artikel 6a.1.2 jo 1.4a.1, eerste lid, WEB. De diploma-erkenning kan (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ontnomen.

Vindplaats(en):

- **PO kader, bijlage SBO, OP3, pag. 84**
- **VO kader, bijlage PRO, OP3, pag. 88**

Toelichting (reden van aanpassing)

Verduidelijking van de tekst vergelijkbaar met de tekst die in 2022 in deze standaard stond.

Tekst WAS

De leraren creëren in hun lessen een (ortho-)pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn.

Tekst WORDT

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. De leraren creëren in hun lessen een (ortho-)pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn.

Vindplaats(en):

- **Kader PO, bijlage NK, OP0, pag. 98**
- **Kader VO, bijlage EOA, OP0, pag. 102**

Toelichting (reden van aanpassing)

Deze zin opnemen om duidelijk te maken dat het moet aansluiten op het startniveau; dit is bij nieuwkomers zeer divers.

Tekst WAS

De school heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal (mondelijke taalvaardigheid, lezen, schrijven, begrippenlijst en taalverzorging), rekenen-wiskunde (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, en verbanden) en burgerschap een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school. Het leren van de Nederlandse taal in brede zin staat centraal en de leerinhouden zijn daarop afgestemd.

Tekst WORDT

De school heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal (mondelijke taalvaardigheid, lezen, schrijven, begrippenlijst en taalverzorging), rekenen-wiskunde (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, en verbanden) en burgerschap een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school. **Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school.** Het leren van de Nederlandse taal in brede zin staat centraal en de leerinhouden zijn daarop afgestemd.

Vindplaats(en):

- **Kader PO, bijlage NK, OP0, pag. 98**

Toelichting (reden van aanpassing)

Verduidelijking, omdat het hier meestal geen vervolgonderwijs is op het VO maar een reguliere PO-school betreft.

Tekst WAS

Het curriculum kent een logisch doorlopende opbouw van doelen en bereidt leerlingen voor op de volgende leerjaren, het vervolgonderwijs en de samenleving.

Tekst WORDT

Het curriculum kent een logisch doorlopende opbouw van doelen en bereidt leerlingen voor op de volgende leerjaren **en** het vervolgonderwijs, **ook als dit een andere school voor primair onderwijs is**, en de samenleving.

Vindplaats(en):

- **Kader VO, bijlage EOA, OP0, pag. 102**

Toelichting (reden van aanpassing)

Verduidelijking, omdat het hier meestal een reguliere VO-school betreft.

Tekst WAS

Het curriculum kent een logisch doorlopende opbouw van doelen en bereidt leerlingen voor op de volgende leerjaren, het vervolgonderwijs en de samenleving.

Tekst WORDT

Het curriculum kent een logisch doorlopende opbouw van doelen en bereidt leerlingen voor op de volgende leerjaren en het vervolgonderwijs, **ook als dit een andere school voor voortgezet onderwijs is**, en de samenleving.

Vindplaats(en):

- **Kader PO, bijlage NK, OP2, pag. 99**
- **Kader VO, bijlage EOA, OP2, pag. 104**

Toelichting (reden van aanpassing)

Deze zin stond in het kader in 2022 en is per abuis in 2023 verdwenen.

Tekst WAS

De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling, waarbij voor taal en rekenen in ieder geval de referentieniveaus taal en rekenen als uitgangspunt gelden. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen.

Tekst WORDT

De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling, waarbij voor taal en rekenen in ieder geval de referentieniveaus taal en rekenen als uitgangspunt gelden. **De school stelt voor elke leerling, op basis van alle leerlinggegevens, passende (streef)doelen op.** Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen.

Vindplaats(en):

- **Kader PO, bijlage NK, OP3, pag. 101**
- **Kader VO, bijlage EOA, OP3, pag. 105**

Toelichting (reden van aanpassing)

Verduidelijking dat het hier gaat om specifieke competenties bij deze leraren. Deze tekst stond in 2022 ook al in de bijlage.

Tekst WAS

De leraren tonen hoge verwachtingen van alle leerlingen. Zij zorgen voor een ordelijk verloop van de les en benutten de lestijd efficiënt.

Tekst WORDT

De leraren tonen hoge verwachtingen van alle leerlingen. Zij zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen. De lessen geven blijk van voldoende competentie op het gebied van de (vak)didactiek van Nederlands als tweede taal. De leraren zorgen voor een ordelijk verloop van de les en benutten de lestijd efficiënt.

Vindplaats(en):

- **Kader PO, bijlage NK, SKA3 , pag. 107**
- **Kader VO, bijlage EOA, SKA3, pag. 112**

Toelichting (reden van aanpassing)

We voegen deze tekst toe in verband met de specifieke invulling van de externe dialoog voor nk-voorzieningen. Na de zin: Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) en, wanneer van toepassing, leerlingen, gemeenten en/of (regionale)werkgevers.

Tekst WAS

Tekst WORDT

De school werkt samen met gemeente, COA, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen, uitstroomscholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen en het onderwijs in een doorgaande leerlijn te realiseren.

Vindplaats(en):

Kader VO

- **Pagina 129 Wettelijke vereisten (Bijlage 5, VAVO-B2, BKA2)**

Kader MBO

- **Pagina 91 Wettelijke vereisten (Bijlage 3, VAVO-B2, BKA2)**

Toelichting (reden van aanpassing)

Actualisering op basis van de nieuwe wetgeving

Tekst WAS

Artikel 7.4.8a, eerste tot en met vierde lid, WEB: Het bestuur draagt zorg voor een behoorlijke klachtbehandeling conform de eisen van de wet.

[LET OP: In het kader VAVO-B2 bij VO staat dit artikel (nog) niet benoemd. Moet wel worden toegevoegd.]

Tekst WORDT

Artikel 7.5.2, eerste tot en met vierde lid, WEB: Het bestuur draagt zorg voor een behoorlijke behandeling van klachten conform de eisen van de wet

[LET OP: WIJZIGEN in kader VAVO-B2 in kader MBO, TOEVOEGEN aan kader VAVO-B2 bij kader VO]

Vindplaats(en):

Kader MBO

- **BKA2, onder wettelijke vereisten, pag. 25**
- **EN artikel 7.5.2 ALS UITZONDERING OPNEMEN:**

- **bij BKA2 in paragraaf 9.2.2, tabel 1 (nbi), pag. 60**
- **bij BKA2 in paragraaf 9.4.2, tabel 3 (overige educatie), pag. 66**

VERWIJDEREN UIT:

- **BKA 2 in bijlage 2 (nbi), pag. 81, onder wettelijke vereisten* BKA2 in bijlage 4 Overige educatie, pag. 106, onder wettelijke vereisten**

Toelichting (reden van aanpassing)

Artikel is vernummerd met invoering van de Wet verbetering rechtsbescherming mbo-studenten per 1-8-23. Artikel is niet van toepassing op niet-bekostigd beroepsonderwijs.

Tekst WAS

Artikel 7.4.8a, eerste tot en met vierde lid, WEB: Het bestuur draagt zorg voor een behoorlijke klachtbehandeling conform de eisen van de wet

Tekst WORDT

Artikel 7.5.2, eerste tot en met vierde lid, WEB: Het bestuur draagt zorg voor een behoorlijke klachtbehandeling conform de eisen van de wet

Vindplaats(en):

- **Kader VO: bijlage 5, vavo/B2, BKA3, pag. 129**
- **Kader MBO: bijlage 3, vavo/B2, BKA3, pag. 92**

Toelichting (reden van aanpassing)

Ontbreken wettelijke vereisten WVO 2020 onder BKA3.

Tekst WAS

n.v.t.

Tekst WORDT

Onder wettelijke vereisten:

- Artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 2.91 WVO 2020: Het bestuur zorgt voor een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er regelmatig wordt geëvalueerd of gestelde doelen worden gehaald.

Vindplaats(en):

Kader MBO

- **BKA2, bij Basiskwaliteit EN onder wettelijke vereisten, p. 23 en 24**
- **Bijlage 2 (nbi), BKA2, bij Basiskwaliteit EN onder wettelijke vereisten, p. 78 en 79**
- **Bijlage 3 (vavo), BKA 2, bij Basiskwaliteit EN onder wettelijke vereisten, p. 91 (-> wijziging doorvoeren bij zinsnede in 2e alinea; zinsnede verwijderen in 3e alinea (dubbel))**
- **Bijlage 4 (overige educatie), BKA2, bij Basiskwaliteit EN onder overige wettelijke vereisten, p. 106**

Kader VO

- **Bijlage 5 (vavo), BKA 2, bij Basiskwaliteit EN onder wettelijke vereisten, p. 129**

Toelichting (reden van aanpassing)

Abusievelijk artikel 7.5.3. WEB niet opgenomen in standaard BKA2 en onder wettelijke vereisten voor bekostigd onderwijs, niet bekostigd beroepsonderwijs (zie art. 1.4.1. WEB), niet-bekostigd vavo en overige educatie.

Tekst WAS

Ook stelt het bestuur de examencommissie in en benoemt de leden.

Tekst WORDT

Ook stelt het bestuur een examencommissie in en benoemt de leden, alsmede een commissie van beroep voor de examens of het sluit zich bij een dergelijke commissie van beroep aan.

+ TOEVOEGEN ONDER WETTELIJKE VEREISTEN:

Artikel 7.5.3 WEB: Het bestuur stelt al dan niet in samenwerking met in dit artikel genoemde anderen een commissie van beroep voor de examens in dan wel sluit zich bij een dergelijke commissie aan.

Vindplaats(en):

Kader MBO

- **BKA2, onder wettelijke vereisten (toevoegen), pag. 25**
- **BKA2 in Bijlage 3 (vavo), onder wettelijke vereisten (toevoegen), pag. 91**

Kader VO

- **BKA2 in Bijlage 5 (vavo), onder wettelijke vereisten (toevoegen), pag. 129**

Toelichting (reden van aanpassing)

Artikel abusievelijk niet opgenomen onder BKA2 van bekostigd onderwijs en in bijlage VAVO/B2 (wel bijv. bij BKA2 van nbi)

Tekst WAS

N.v.t.

Tekst WORDT

Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

Vindplaats(en):

- **Kader VO: bijlage 5 – VAVO B2, pag. 132, standaard OPO**
- **Kader MBO: bijlage 3 – VAVO-B2, pag. 94, standaard OPO**

Toelichting (reden van aanpassing)

Alleen B2 heeft OPO en daar is de WEB niet op van toepassing.

Tekst WAS

OPO. Basisvaardigheden

Het onderwijs in basisvaardigheden bereidt studenten voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.

Basiskwaliteit

Het onderwijsprogramma voor Nederlandse taal en rekenen is ten minste dekkend voor de referentieniveaus of het rekenniveau die zijn vastgesteld voor de betreffende opleiding. Het onderwijsprogramma voor burgerschap voldoet ten minste aan de eisen zoals die in de dimensies beschreven staan.

De opleiding stelt de studenten in staat om zich de kennis en vaardigheden voor Nederlandse taal, rekenen en burgerschap eigen te maken, die hen voorbereiden op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.

De opleiding heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal, rekenen en burgerschap een doelgericht en evenwichtig onderwijsprogramma. Het onderwijsprogramma is afgestemd op de toetsing en examinering. Voor burgerschap geldt dat de opleiding het onderwijsprogramma zo inricht, zodat de student aan de door de opleiding gestelde eisen kan voldoen.

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.5, sub b, WEB: Instellingen dragen zorg voor het aanbieden van doelmatige leerwegen en stemmen daartoe in het bijzonder af tussen vavo-opleidingen en beroepsopleidingen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, en dat is gericht op het

behalen van een kwalificatie in het beroepsonderwijs alsmede een of meer daarbij behorende keuzedelen, ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt.

- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Beroepsopleidingen zijn zodanig ingericht dat studenten de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, alsmede voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming omvat.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de student wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur en bestaat uitsluitend uit voldoende begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming.
- Artikel 7.4.2, tweede lid, WEB: Het examen omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht, de vaardigheden en, in voorkomende gevallen, de beroepshoudingen die de examinandus zich bij voltooiing van de opleiding moet hebben eigen gemaakt, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek aan de hand van de eindtermen of aan de hand van de kwalificatie-eisen in het kwalificatiedossier en de eisen van het keuzedeel of de keuzedelen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 3, eerste lid, tweede lid, aanhef en onderdeel a (taal), b (rekenen) en c (burgerschap), vierde lid en bijlage I (dimensies), Examen- en kwalificatiebesluit WEB: Nederlandse taal, rekenen en burgerschap zijn generieke examenonderdelen. Wat betreft burgerschap stelt het bevoegd gezag de eisen vast waaraan de student moet voldoen met inachtneming van het kwalificatiedossier.

Tekst WORDT

OP0. Basisvaardigheden (alleen voor B2)

Het onderwijs in basisvaardigheden bereidt **de leerlingen** voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.

Basiskwaliteit

De school heeft voor het onderwijs in de basisvaardigheden Nederlandse taal (mondelinge taalvaardigheid, lezen, schrijven, begrippenlijst en taalverzorging), rekenen/wiskunde (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, en verbanden) en burgerschap een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingpopulatie van de school.

Voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde is de inhoud van het curriculum ten minste dekkend voor de kerndoelen en werkt het toe naar de referentieniveaus. Het curriculum kent een logisch doorlopende opbouw van doelen en bereidt leerlingen voor op de volgende leerjaren, het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving. De uitvoering van het curriculum is herkenbaar in de onderwijspraktijk.

Burgerschap richt zich ten minste op bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de kennis, houdingen en vaardigheden die daarbij van belang zijn. Dat geldt evenzo voor de sociale en maatschappelijke competenties die nodig zijn in de pluriforme democratische samenleving, en de kerndoelen¹ die daaraan gerelateerd zijn.

Wettelijke vereisten:

- Artikel 2 en artikel 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, jo. artikel 2, Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs werkt naar de referentieniveaus van taal en rekenen toe
- Artikel 2.2 WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.13 en 2.14 WVO 2020, jo. artikel 2.1 en bijlage 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.

---

¹ De wettelijke opdracht tot bevordering is ook herkenbaar in een aantal kerndoelen voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs, die eveneens op sociale en maatschappelijke competenties betrekking hebben. Te denken valt met name aan de kerndoelen 35, 36, 38, 43, 44, 45 en 47.

- Artikel 2.19 WVO 2020: Het onderwijsaanbod voor het derde leerjaar havo en vwo voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 2.89 en 2.90 WVO 2020: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

Vindplaats(en):

- **Kader MBO: OP2 in Bijlage 3 (vavo), onder wettelijke vereisten, pag. 96**
- **Kader VO: OP2 in Bijlage 5 (vavo), onder wettelijke vereisten, pag. 134**

Toelichting (reden van aanpassing)

Abusievelijk is dit nieuwe artikel uit de Wet verbetering rechtsbescherming mbo-studenten niet opgenomen m.b.t. bekostigd vavo, terwijl het daarop wel van toepassing is.

Tekst WAS

NVT

Tekst WORDT

Artikel 7.1.5 WEB: Het bestuur rapporteert over de vorderingen van de studenten aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de studenten zelf indien zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn

Vindplaats(en):

Kader VO

- **Pagina 141 Wettelijke vereisten (Bijlage 5, VAVO-B2, SKA1)**

Kader MBO

- **Pagina 102 Wettelijke vereisten (Bijlage 3, VAVO-B2, SKA1)**

Toelichting (reden van aanpassing)

De wetgeving vanuit de WVO (met name voor B2) is nooit bij deze standaard opgenomen/is weggefallen. Nu correctie.

Tekst WAS

NVT: de wettelijke vereisten vanuit de WVO ontbreken

Tekst WORDT

Toevoegen wetsartikelen

- Artikel 2.2, eerste lid, WVO 2020: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 2.88, tweede lid, WVO 2020: Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 2.89 WVO 2020: De beschrijving van het onderwijskundig beleid omvat in elk geval de inhoud van het onderwijs, de eigen opdrachten voor het onderwijs, het pedagogisch-didactisch klimaat en de veiligheid. Daarbij betreft de school het schoolondersteuningsprofiel.
- Artikel 2.91 WVO 2020: De school moet door haar stelsel van kwaliteitszorg zorg dragen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Ook moet worden vastgesteld waar verbetermaatregelen nodig zijn.

Vindplaats(en):

Kader vo Basiskwaliteit OP1

- **Pagina 147 Bijlage 6 Doorlopende leerroutes** (voor zover het betreft de middenkaderopleiding, daarom laatste drie woorden: ‘...en de specialistenopleiding’ niet overnemen in het vo-kader, rest van de tekst wel.)

Kader MBO Basiskwaliteit OP1

- **Pagina 30 Waarderingskader opleidingen**
- **Pagina 82 Bijlage 2 NBI**
- **Pagina 116 Bijlage 5 Doorlopende leerroutes** (voor zover het betreft de middenkaderopleiding, daarom laatste drie woorden: ‘...en de specialistenopleiding’ niet overnemen in het vo-kader, rest van de tekst wel.)

Toelichting (reden van aanpassing)

Toevoeging van artikel om alle artikelen examen- en kwalificatiebesluit compleet te maken. Kwamen vragen vanuit het veld over.

Tekst WAS

Tekst WORDT

Wettekst toevoegen:

Artikel 3, eerste lid, tweede lid, aanhef en onderdeel d (Engels), Examen- en kwalificatiebesluit WEB: Engels is een generiek examenonderdeel voor de middenkaderopleiding en de specialistenopleiding.

Vindplaats(en):

Kader MBO

- **OP1, onder wettelijke vereisten (toevoegen), pag. 30**
- **OP1 in bijlage 5 (doorlopende leerroute), onder wettelijke vereisten, pag. 116 EN Art. 1.3.5., sub c, WEB ALS UITZONDERING OPNEMEN in (zie ook los blok in was- wordt lijst):**
  - **Bij OP1 in par. 9.2.2. tabel 1 (nbi), pag. 60**
(in de andere tabellen staat dit artikel al uitgezonderd bij OP1)
- **OP2, onder wettelijke vereisten, p. 31**
- **OP2 in bijlage 5 (doorlopende leerroute), onder wettelijke vereisten, pag. 117 EN art. 1.3.5, sub c, WEB ALS UITZONDERING OPNEMEN:**
  - **Bij OP2 in par. 9.2.2. tabel 1 (nbi), pag. 60**
  - **Bij OP2 in par. 9.3.2 tabel 2 (niet-bekostigd vavo), pag. 63**
  - **Bij OP2 in par. 9.4.1 tabel 3 (overige educatie), pag. 66**

Kader VO

- **OP 1 in bijlage 6 (doorlopende leerroute), onder wettelijke vereisten, pag. 147**
- **OP 2 in bijlage 6 (doorlopende leerroute), onder wettelijke vereisten, pag. 148 EN art. 1.3.5, sub c, WEB ALS UITZONDERING OPNEMEN:**
  - **Bij OP2 in par. 9.6.2, tabel 1 (niet-bekostigd vavo), p. 65**

Toelichting (reden van aanpassing)

Artikel ligt ook ten grondslag aan de Beleidsregel oriëntatieprogramma's waarvoor van 2024-2028 een pilot wordt uitgerold. Als zelfstandige vermelding van dit artikel ontbreekt, kan daarover t.z.t. moeilijk worden geoordeeld (los van vraag wat status pilot nu is voor onderzoeken inspectie). Met deze toevoeging wordt in ieder geval een wettelijke basis verschaft en wordt verder niet afgedaan aan de huidige standaard. Geldt m.b.t. bekostigde beroepsopleidingen (hoewel oriëntatieprogramma minder relevant lijkt voor doorlopende leerroute, artikel 1.3.5. geldt daarvoor wel)

Tekst WAS

NVT

Tekst WORDT

Artikel 1.3.5, onder c, WEB: De instelling draagt zorg voor het bieden van mogelijkheden voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding

SECTOR PO (+ BIJLAGEN)

Vindplaats(en):

- **PO kader, pag. 6**

Toelichting (reden van aanpassing)

Tekst WAS

Ook kunnen we een risico-onderzoek of een onderzoek naar de waardering Goed uitvoeren. [...] De waardering Goed kunnen we zowel op het niveau van de standaard als op het niveau van het kwaliteitsgebied toekennen als het bestuur...

Tekst WORDT

Ook kunnen we een risico-kwaliteitsonderzoek of een steekproef-kwaliteitsonderzoek uitvoeren. [...] De waardering Goed kunnen we op het niveau van de standaard toekennen als het bestuur...

Vindplaats(en):

- **PO kader, bijlage SBO, OP2, pag. 82/83**

Toelichting (reden van aanpassing)

Bij de aanpassing van de tekst vorig jaar is deze tekst uit 2022 per abuis verdwenen. De aangepaste tekst bevat ook een aanscherping vanwege het themaonderzoek kwaliteit van de extra ondersteuning.

Tekst WAS

Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig en voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde met behulp van genormeerde toetsen. Voor het verzamelen en vastleggen van (toets)informatie gebruikt de school een leerling- en onderwijsvolgsysteem.

Tekst WORDT

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig en voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde met behulp van genormeerde toetsen.

De school stelt voor elke leerling, op basis van alle leerlinggegevens, een passend ontwikkelingsperspectief op dat voldoet aan de wettelijke vereisten en concrete doelen bevat. De school legt in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling. De OPP's zijn sturend. De uitvoering van de extra ondersteuning is planmatig en doelgericht. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. Op basis van de evaluatie stelt de school de doelen of aanpak van de extra ondersteuning bij. Het onderwijs is erop gericht dat leerlingen zo mogelijk kunnen doorstromen naar het regulier onderwijs.

Voor het verzamelen en vastleggen van (toets)informatie gebruikt de school een leerling- en onderwijsvolgsysteem.

Vindplaats(en):

- **PO kader, bijlage SBO, OP2, pag. 82/83**

Toelichting (reden van aanpassing)

Niet alle leerlingen in het SBO kunnen 1F behalen.

Tekst WAS

De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling, waarbij voor taal en rekenen in ieder geval de referentieniveaus taal en rekenen als uitgangspunt gelden.

Tekst WORDT

De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling, waarbij voor taal en rekenen **tenminste** de referentieniveaus taal en rekenen als uitgangspunt gelden.

Vindplaats(en):

- **PO kader, bijlage SBO, OP2, pag. 82/83**

Toelichting (reden van aanpassing)

Deze tekst is vorig jaar verkeerd in deze bijlage gezet. Het registreren in ROD geldt niet voor SBO en OPP's zijn verplicht in het SBO.

Tekst WAS

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling en registreert het ontwikkelingsperspectief in het ROD. De school voert de geplande ondersteuning uit. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Tekst WORDT

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden. **Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling en registreert het ontwikkelingsperspectief in het ROD. De school voert de geplande ondersteuning uit. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd.** De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Vindplaats(en):

- **Kader PO, bijlage NK, OP2, pag. 99**

Toelichting (reden van aanpassing)

Scholen denken dat ze genormeerde toetsten moeten gebruiken. Dit hoeft niet.

Tekst WAS

Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig en voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde met behulp van genormeerde toetsen.

Tekst WORDT

Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig en voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde met behulp van **betrouwbare en valide** toetsen.

SECTOR VO

Vindplaats(en):

- **Kader VO, pag. 30**

Toelichting (reden van aanpassing)

Wens vanuit Regiegroep OP2 tot toevoegen doorstroomrecht aan standaard in het kader van gelijke kansen.

Tekst WAS

In tekst Basiskwaliteit:

De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen. De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.

Wettelijke vereisten: n.v.t.

Tekst WORDT

In tekst Basiskwaliteit:

De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen. **De school** laat in beginsel leerlingen met een diploma havo of vmbo in de theoretische of gemengde leerweg toe tot het vijfde leerjaar van het vwo respectievelijk het vierde leerjaar van het havo. De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.

Wettelijke vereisten:

- Artikel 8.9a WVO 2020: De school weigert in beginsel geen leerling tot het vijfde leerjaar van het vwo dan wel het vierde leerjaar van het havo indien de leerling in het bezit is van een diploma havo onderscheidenlijk een diploma vmbo in de theoretische of gemengde leerweg.

Vindplaats(en):

- **Kader VO, pag. 61**

Toelichting (reden van aanpassing)

Voetnoot 33 inzake diplomering praktijkonderwijs schrappen: de daarin genoemde wet is van kracht geworden.

Tekst WAS

(33) De Eerste en Tweede Kamer hebben wetgeving aangenomen (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 580, nr. 2 (wetsvoorstel)) waarin onder andere geregeld wordt dat leerlingen in het praktijkonderwijs een schooldiploma krijgen als de directeur oordeelt dat zij daarvoor in aanmerking komen. Standaard OP6 wordt alleen beoordeeld als bovengenoemd wetsvoorstel is aangenomen en in werking is getreden op het moment van vaststelling van het onderzoekskader.

Tekst WORDT

<geen: voetnoot verwijderen>

Vindplaats(en):

- **Kader VO, pag. 64**
- **Kader MBO, pag. 63**

Toelichting (reden van aanpassing)

Op p. 64 staat dat er geen wettelijke eisen rond burgerschapsvorming zijn voor B2-scholen (paragraaf 9.6.2) terwijl OP0 (inclusief burgerschap) wel is opgenomen in het waarderingskader voor B2 (zie p.130). Het lijkt alsof paragraaf 9.6.2 geen update heeft gehad.

Tekst WAS

Voor vavo en B2-scholen zijn er vanuit de onderwijswetten gezien geen wettelijke eisen rond burgerschapsvorming, achterstandsbestrijding, deelname aan een samenwerkingsverband passend onderwijs en – voor zover het betreft niet-bekostigd vavo en de per definitie niet bekostigde B2-scholen - medezeggenschap.

Tekst WORDT

Voor vavo en B2-scholen zijn er vanuit de onderwijswetten gezien geen wettelijke eisen rond **burgerschapsvorming**, achterstandsbestrijding, deelname aan een samenwerkingsverband passend onderwijs en – voor zover het betreft niet-bekostigd vavo en de per definitie niet bekostigde B2-

scholen - medezeggenschap. Voor vavo is er daarnaast geen wettelijke eis rond burgerschapsvorming.

Vindplaats(en):

- **Kader VO, pag. 97 (bijlage 3-Eerste opvang anderstaligen) en voetnoot 46**

Toelichting (reden van aanpassing)

In bijlage Eerste opvang anderstaligen moet een aantal wettelijke vereisten worden geschrapt; deze hebben geen betrekking op eoa. Tevens de voetnoot over kerndoelen en Fries schrappen.

Tekst WAS

= verwijderen wettelijke vereisten onder:

- BKA2: 2.60 d WVO 2020
- OP0; art. 2.19 WVO 2020
- OP0 art. 2.31 tweede en derde lid WVO 2020
- OP0 art. 2.31 vierde lid WVO 2020
- OP4; art 2.38 lid 7 WVO 2020

= In OP1 onder Basiskwaliteit voetnoot 46 verwijderen

Tekst WORDT

<geen: betreft schrappen huidige tekst>

Vindplaats(en):

- **Kader VO, VS1, pag. 107 (bijlage 3-Eerste opvang anderstaligen)**

Toelichting (reden van aanpassing)

Invoegen voetnoot over monitor sociale veiligheid, die reeds in kader PO is opgenomen.

Tekst WAS

<In tekst Basiskwaliteit:>

De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument.

Tekst WORDT

De school monitort dit ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument. ^[1]

Voetnoot:

^[1] Dit instrument moet passen bij de leerlingenpopulatie en moet een representatief en actueel beeld geven van de sociale, psychische en fysieke veiligheid van de leerlingen. Dit kan betekenen dat de school geen Nederlandstalig of geen gestandaardiseerd instrument gebruikt. Eerste opvang anderstaligen hoeven de gegevens niet jaarlijks aan te leveren bij de inspectie, maar moeten de gegevens bij een inspectiebezoek wel kunnen laten zien.

Vindplaats(en):

- **VO kader, pagina 30 (OP1), pag 86-Praktijkonderwijs (OP1), pag 89-Praktijkonderwijs (OP5), pag 152-doorlopende leerroutes (OP5), pag 169-VO Car Nederland (OP1)**
- **(V)SO, pagina 33 (OP5)**

Toelichting (reden van aanpassing)

Fout in tekst: "Uitvoeringsbesluit WVO 2020" moet zijn "WVO 2020"

Tekst WAS

Artikel <tekst varieert> Uitvoeringsbesluit WVO 2020: De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.

Tekst WORDT

Artikel <tekst varieert, niet aanpassen> WVO 2020: De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.

SECTOR SO

Vindplaats(en):

- **Kader (V)SO, pag. 27/28, standaard OP0**

Toelichting (reden van aanpassing)

[Nederlandse gebarentaal \(NGT\) is erkend als officiële taal](#), maar komt niet als zodanig terug in OP0. Basisvaardigheden en/of OP1. Aanbod van het so-kader (cluster 2). Uitzoeken of dat alsnog kan/moet – en of het dan ook bij po en vo verwerkt moet worden.

De koppeling met de wet zit in het Besluit kerndoelen WEC:

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0025979/2022-08-01>.

Leerlingen met ernstige spraak- en taalmoeilijkheden (TOS) maken deel uit van de horende cultuur en hebben in principe toegang tot een gesproken taal. Zij hebben verwerkings- en/of productieproblemen.

Slechthorende leerlingen hebben primair een toegangsprobleem tot auditieve informatie en daarmee tot het Nederlands. De gehoorbeperking heeft niet alleen consequenties voor de taalontwikkeling, maar ook voor de totale ontwikkeling van de leerlingen. Het onderwijs is gericht op het herstel en/of compenseren van achterstanden in de Nederlandse taalontwikkeling. Naast de inzet van technische hulpmiddelen om de auditieve mogelijkheden maximaal te benutten kan hierbij gebruik worden gemaakt van visuele ondersteuning van het Nederlands met gebaren (NmG). **Voor sommige slechthorende en dove leerlingen wordt gekozen voor tweetalig onderwijs: Nederlandse taal en Nederlandse Gebarentaal (NGT).**

Voor zeer slechthorende leerlingen kunnen derhalve zowel de kerndoelen Nederlandse taal als de doelen NGT aan de orde zijn. De mate waarin de doelen in deze talen behaald kunnen worden, is afhankelijk van de keuze voor de eerste en tweede taal. Voor sommige leerlingen zijn de doelen voor mondelinge taalvaardigheid in het Nederlands gezien de beperkte auditieve toegang niet of nauwelijks haalbaar.

Voor het onderwijs aan doven is het taalonderwijs aangepast. Voor het onderwijs in NGT zijn aparte doelen opgesteld. Deze taal kan als primaire taal aangeboden worden, waarbij dan het domein mondelinge taalonderwijs wordt aangepast.

Tekst WAS

<Geen>

Tekst WORDT

[Voetnoot bij OP0 koppelen aan leergebied Nederlandse taal als die als eerste keer wordt genoemd. Tekst luidt:]

Voor sommige slechthorende en dove leerlingen is het taalonderwijs aangepast. Scholen kunnen voor deze doelgroep tweetalig onderwijs aanbieden en zich richten op de doelen in de Nederlandse gebarentaal en in het Nederlands.

[Toevoegen aan lijstje Wettelijke vereisten:] Artikel 13, zevende lid, WEC jo. bijlage 1. bij Besluit kerndoelen WEC: Voor sommige slechthorende en dove leerlingen kunnen derhalve zowel de kerndoelen Nederlandse taal als de doelen NGT aan de orde zijn. Scholen kunnen tweetalig onderwijs aanbieden. Voor het onderwijs in NGT zijn aparte doelen opgesteld. Deze taal kan als primaire taal aangeboden worden, waarbij dan het domein mondelinge taalonderwijs wordt aangepast.

Vindplaats(en):

- **Kader (V)SO, pag. 29**

Toelichting (reden van aanpassing)

De basistekst is vanwege de resultaten van de Kwexon-onderzoeken verduidelijkt en aangevuld met de betreffende wettelijke vereisten

Tekst WAS

Basistekst:

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. De school stelt voor elke leerling op basis van alle leerlinggegevens een passend ontwikkelingsperspectief op dat sturing geeft aan het plannen en volgen van de ontwikkeling van de leerlingen. Voor taal en rekenen gelden bij de leerlingen in ten minste de uitstroomprofielen arbeidsmarkt en vervolgonderwijs de referentieniveaus taal en rekenen daarbij als uitgangspunt. Het onderwijs is erop gericht dat leerlingen indien mogelijk kunnen doorstromen naar het regulier onderwijs. De school betreft ouders bij de inhoud, uitvoering en evaluatie van het ontwikkelingsperspectief. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig en voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde met behulp van genormeerde toetsen.

Tekst WORDT

Nieuwe tekst SO:

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. De school stelt voor elke leerling op basis van alle leerlinggegevens een passend ontwikkelingsperspectief (OPP) op dat sturing geeft aan het plannen en volgen van de ontwikkeling van de leerlingen. Voor taal en rekenen gelden bij de leerlingen in ten minste de uitstroomprofielen arbeidsmarkt en vervolgonderwijs de referentieniveaus taal en rekenen daarbij als uitgangspunt. Het onderwijs is erop gericht dat leerlingen indien mogelijk kunnen doorstromen naar het regulier onderwijs. De school stelt OPP's op die voldoen aan de wettelijke vereisten en concrete doelen bevatten. De OPP's zijn sturend. De uitvoering van de extra ondersteuning is planmatig en doelgericht. De school betreft ouders bij de inhoud, uitvoering en evaluatie van het ontwikkelingsperspectief. Op basis van de evaluatie stelt de school de doelen of aanpak van de extra ondersteuning bij. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig en voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde met behulp van genormeerde toetsen.

Voor het verzamelen en vastleggen van (toets)informatie gebruikt de school een leerling- en onderwijsvolgsysteem. Met deze informatie is het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. De school heeft daarbij hoge verwachtingen van leerlingen. Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling. De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen. De school informeert ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding op cognitief, sociaal en/of motorisch gebied vervolgens gestructureerd aan. Waar nodig betreft de school het samenwerkingsverband, de gemeente en zorginstanties bij de begeleiding van de leerlingen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. De school besteedt op een structurele en herkenbare manier aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden.

De school heeft in schoolondersteuningsprofiel vastgelegd welke voorzieningen de school kan bieden voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De school voert de geplande ondersteuning uit. De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

De volgende wettelijke vereisten toevoegen:

- Artikel 41a, vijfde en zesde lid, WEC. De school kan het ontwikkelingsperspectief en het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief bijstellen na advies van de commissie voor de begeleiding en na overleg met ouders of leerling.
- Artikel 4 Onderwijskundig besluit WEC: In het ontwikkelingsperspectief is informatie opgenomen over de begeleiding die de leerling wordt geboden, naar welk uitstroomprofiel van het voortgezet speciaal onderwijs de leerling naar verwachting zal uitstromen dan wel naar welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs, en over de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- Artikel 5 Onderwijskundig besluit WEC: In het ontwikkelingsperspectief is informatie opgenomen over de begeleiding die de leerling wordt geboden, naar welk vervolgonderwijs, welke soort arbeid of naar welke vorm van dagbesteding de leerling uitstroomt, en over de belemmerende en de bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.

Vindplaats(en):

- **(V)SO kader, OP5, pagina 33**

Toelichting (reden van aanpassing)

- Artikelen 2.26, derde lid WVO 2020 en 2.27, derde lid, WVO 2020 zijn op grond van artikel 14a WEC van overeenkomstige toepassing op het uitstroomprofiel vervolgonderwijs en is niet opgenomen in OP5. Dit is wel het geval in OP5 van het onderzoekskader voortgezet onderwijs en dient ook te worden opgenomen in OP5 van het onderzoekskader (voortgezet) speciaal onderwijs

Tekst WAS

- Geen

Tekst WORDT

- Artikel 2.26, derde lid en 2.27, derde lid, WVO 2020: De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.

Vindplaats(en):

- **(V)SO kader, hoofdstuk 5, OP6, pag. 35**

Toelichting (reden van aanpassing)

Het Staatsexamenbesluit VO is met de inwerkingtreding van de WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 vervallen. De inhoud van het Staatsexamenbesluit VO is niet gewijzigd, maar verplaatst naar het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Hoofdstuk 4 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 (artikel 4.1 tot en met 4.39) bevat nu de voorschriften voor de staatsexamen voortgezet onderwijs.

- Actualisering van de Regeling examenreglement staatsexamens vo 2021. Deze regeling is niet langer geldig. In 2024 geldt de Regeling examenreglement staatsexamens vo 2024.

Tekst WAS

- Artikel 2, eerste lid, onder b, en tweede lid, Staatsexamenbesluit VO: Voor vso-scholen bestaat de mogelijkheid om leerlingen gebruik te laten maken van het staatsexamen.
- Artikel 2, tweede lid, bijlage 1 van de Regeling examenreglement staatsexamen vo 2021: Als de vso-school een leerling staatsexamen laat doen, dan meldt de vso-school de leerling tijdig aan en geeft een eventuele afwijkende wijze van examineren tijdig door.

Tekst WORDT

- Artikel 4.1, 4.2 en 4.3 Uitvoeringsbesluit WVO 2020: Voor vso-scholen bestaat de mogelijkheid om leerlingen gebruik te laten maken van het staatsexamen.

- Artikel 2, eerste en derde lid, bijlage 1 van de Regeling examenreglement staatsexamen vo 2024: Als de vso-school een leerling staatsexamen laat doen, dan meldt de vso-school de leerling tijdig aan en geeft een eventuele afwijkende wijze van examineren tijdig door.

SECTOR MBO

Vindplaats(en):

Kader MBO

- **OR 1, voetnoot 22, pag. 36**

Toelichting (reden van aanpassing)

Aanvulling bij Standaard, zodat er ook daar een verwijzing is naar het UWEB en de Regeling studiesucces mbo (en onderbouwing wettelijke tekortkoming niet via Bijlage 1 hoeft).

Tekst WAS

De norm voor studiesucces wordt voor vier jaar vastgesteld, zoals uitgewerkt in bijlage 1 van dit onderzoekskader. We beoordelen het studiesucces aan de hand van deze norm op het niveau van het kwalificatiedossier.

Tekst WORDT

De norm voor studiesucces wordt voor vier jaar vastgesteld, zoals uitgewerkt in bijlage 1 van dit onderzoekskader. We beoordelen het studiesucces aan de hand van deze norm op het niveau van het kwalificatiedossier. Voor bekostigd mbo niveau 2, 3 en 4 is de definitie en uitwerking van Studiesucces geregeld in hoofdstuk 4a van het Uitvoeringsbesluit WEB en in de Regeling studiesucces mbo.

Vindplaats(en):

Kader MBO Basiskwaliteit SKA

- **Pag. 39 Waarderingskader opleidingen**
- **Pag. 89 Bijlage 2 NBI**
- **Pag. 112 Bijlage 4 Overige educatie**
- **Pag. 146 Bijlage 6 CN**

Toelichting (reden van aanpassing)

'Betrokkenen' staat nergens als zodanig in de wet en evenmin in de kaders van andere sectoren. Daarom vervangen door de term die wel in de wet staat.

Tekst WAS

Bij de beoordeling van de kwaliteit betreft de opleiding het oordeel van de studenten, onafhankelijke deskundigen en andere hiervoor relevante betrokkenen

Tekst WORDT

*Bij de beoordeling van de kwaliteit betreft de opleiding het oordeel van de studenten, onafhankelijke deskundigen en andere hiervoor relevante **belanghebbenden***

Vindplaats(en):

Kader MBO, Bijlage 1, p. 73

Toelichting (reden van aanpassing)

Verkeerde weergave

Tekst WAS

Regeling Studiesucces

Tekst WORDT

Regeling studiesucces mbo

Vindplaats(en):

- **Kader MBO: Bijlage 1.6: Studiesucces bij niet-bekostigde instellingen pag. 76**

Toelichting (reden van aanpassing)

Definitie klopt niet.

Tekst WAS

Indicator studiesucces

Indicator	Definitie
Cohortrendement (opleidingsniveau)	Het aandeel geslaagde studenten van startjaar Y van het totaal gestarte studenten in startjaar Y.

Tekst WORDT

<Bij definitie een voetnoot toevoegen na 'startjaar Y'>

<Tekst voetnoot:> Een student is geslaagd als hij zijn diploma binnen de door de opleiding gestelde termijn plus 12 maanden haalt.

Vindplaats(en):

- **Kader MBO: Bijlage 1.6: Studiesucces bij niet-bekostigde instellingen, pag. 76**

Toelichting (reden van aanpassing)

Titel van de tabel klopt niet.

Tekst WAS

De normen voor de drie verschillende doelgroepen

	<23 jaar	>23 jaar	Derde leerweg
Toe te passen norm (percentiel 30)	63%	Geen opbrengstenbeoordeling	Geen opbrengstenbeoordeling
Benchmark (percentiel 30)	Geen benchmark	47%	11%

Tekst WORDT

<Titel van de tabel aanpassen>

De normen en benchmarks voor de drie verschillende doelgroepen

Vindplaats(en):

- **Kader MBO: Bijlage 1.6: Studiesucces bij niet-bekostigde instellingen, pag. 76**

Toelichting (reden van aanpassing)

Definitie klopt niet.

Tekst WAS

Studiesucces: oordeelsvorming en werkwijze

We berekenen het cohortrendement als volgt: het aandeel geslaagde studenten van startjaar Y van het totaal aantal gestarte studenten in startjaar Y. Dit aandeel moet ten minste aan de norm voldoen. Deze norm betreft ingeschreven studenten die in het startjaar nog geen 23 jaar zijn.

Tekst WORDT

Studiesucces: oordeelsvorming en werkwijze

We berekenen het cohortrendement als volgt: het aandeel geslaagde studenten van diplomajaar Y van het totaal aantal gestarte studenten van diplomajaar Y. Een student is geslaagd als hij zijn diploma binnen de door de opleiding gestelde termijn plus 12 maanden haalt. Dit aandeel moet ten minste aan de norm voldoen. Deze norm betreft ingeschreven studenten die in het startjaar nog geen 23 jaar zijn.

Vindplaats(en):

- **Kader MBO: BKA2, p. 25**

Toelichting (reden van aanpassing)

Onjuiste weergave wetsartikel. Het professioneel statuut in het mbo is in 2009 door de MBO Raad (als vertegenwoordiger van de werkgevers) en werknemersverenigingen (als vertegenwoordigers van de werknemers/ het personeel) vastgesteld en ondertekend en is een bijlage bij de CAO MBO.

Tekst WAS

Artikel 4.1.3 WEB: Het bestuur stelt een professioneel statuut op ter verbetering van de professionaliteit van het personeel, in overeenstemming met vakorganisaties

Tekst WORDT

Artikel 4.1.3 WEB: Door of namens het bestuur wordt een professioneel statuut vastgesteld ter verbetering van de professionaliteit van het personeel, in overeenstemming met vakorganisaties

Vindplaats(en):

- **Kader MBO: BKA3, p. 26 onder wettelijke vereisten**

Toelichting (reden van aanpassing)

Weergave artikel te beperkt, toegevoegd 'onder andere'

Tekst WAS

Artikel 2.5.4, eerste lid, WEB: Het bestuur neemt in het bestuursverslag informatie op over schorsing en verwijdering van studenten en verantwoordt zich over de omgang met een branchecode voor goed bestuur

Tekst WORDT

Artikel 2.5.4, eerste lid, WEB: Het bestuur neemt in het bestuursverslag onder andere informatie op over schorsing en verwijdering van studenten en verantwoordt zich over de omgang met een branchecode voor goed bestuur

Vindplaats(en):

- **Kader MBO: BKA3, onder wettelijke vereisten, pag. 26**

Toelichting (reden van aanpassing)

Komma ontbreekt

Tekst WAS

Artikel 3.1.4, zevende lid WEB

Tekst WORDT

Artikel 3.1.4, zevende lid, WEB

Vindplaats(en):

Kader MBO

- **BKA3, onder wettelijke vereisten, pag. 26**
- **EN artikel 8a.2.1a OPNEMEN ALS UITZONDERING:**
  - **bij BKA3 in paragraaf 9.2.2, tabel 1 (nbi), pag. 60**

- **bij BKA 3 in paragraaf 9.4.2, tabel 3 (overige educatie), pag. 66**
- **bij BKA3 in paragraaf 9.8.1., tabel 4 (zelfstandige exameninstellingen), pag. 72**

Toelichting (reden van aanpassing)

Artikel is per 1-8-23 in WEB opgenomen door Wet Uitvoering Bestuurlijk Instrumentarium (WUBI) en zou volledigheidshalve moeten worden opgenomen in OK voor bekostigd onderwijs mbo.

Tekst WAS

NVT

Tekst WORDT

Artikel 8a.2.1a WEB: Het bestuur wijst de studentenraad uitdrukkelijk op haar instemmings- of adviesbevoegdheid indien het een voorstel voor advies of instemming voorlegt.

KADER SAMENWERKINGSVERBANDEN PASSEND ONDERWIJS

Vindplaats(en):

- **Kader PO, pag. 23, 24 en 26 en voor swv bijlage 1**
- **Kader VO, pag. 23, 24 en 25 en voor swv bijlage 1**
- **Kader SO, pag. 22, 23 en 25 en voor swv bijlage 1**
- **Kader MBO, pag. 24**
+ overige kaders: nagaan of eenduidig naar het (de) zelfde artikel(en) wordt verwezen als het gaat om het gebruik van een/de Code goed bestuur.

Toelichting (reden van aanpassing)

Tekst basiskwaliteit dichter bij de wet geformuleerd.

Schrijfwijze is in alle onderwijswetten gelijk (met kleine letters).

Verwijzing naar wettelijke basis specifieker gemaakt door toevoeging van de 'sub' van het betreffende artikel.

Parafrase van wettelijke vereiste aangepast: bij BKA2 nadruk op het hebben en hanteren van de (branche)code en bij BKA3 op vermelden van code en evt afwijkingen in het jaarverslag.

Tekst WAS

PO: BKA2

Basiskwaliteit: Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag² uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is.

Wettelijke vereisten: Artikel 165, eerste lid, WPO: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

PO: BKA3

Wettelijke vereisten: Artikel 165, eerste lid, WPO: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

SO: BKA2

Basiskwaliteit: Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag¹ uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is.

Wettelijke vereisten: Artikel 141, eerste lid, sub a, WEC: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

SO: BKA3

Wettelijke vereisten: Artikel 141, eerste lid, sub a, WEC: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

VO: BKA2

Basiskwaliteit: Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag¹⁶ uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is.

Wettelijke vereisten: Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

VO: BKA3

Wettelijke vereisten: Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

VO Bijlage 1 SWV: BKA2

Basiskwaliteit: Het bestuur opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is.

Wettelijke vereisten: Artikel 165, eerste lid, WPO / artikel 3.2, eerste en derde lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a WVO 2020: Het bestuur van het samenwerkingsverband dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

Bijlage 1 VO BKA3:

Artikel 165, eerste lid, WPO / artikel 3.2, eerste en derde lid jo. artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur van het samenwerkingsverband dient een code Goed Bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

MBO: BKA2

Basiskwaliteit: Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens een code Goed Bestuur of legt in het jaarverslag³ uit als het daar eventueel van afwijkt en waarom dat het geval is.

Tekst WORDT

PO: BKA2

Basiskwaliteit: Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en hanteert een code voor goed bestuur en legt in het jaarverslag¹ verantwoording af over de afwijkingen van die code.

Wettelijke vereisten: Artikel 165, eerste lid, onder a, WPO: Het bestuur dient een code voor goed bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

PO: BKA3

Wettelijke vereisten: Artikel 165, eerste lid, onder a, WPO: Het bestuur vermeldt in het jaarverslag de gehanteerde code voor goed bestuur en verantwoordt zich daarin over eventuele afwijkingen.

SO: BKA2

Basiskwaliteit: Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en hanteert een code voor goed bestuur en legt in het jaarverslag¹ verantwoording af over de afwijkingen van die code.

Wettelijke vereisten: Artikel 141, eerste lid, onder a, WEC: Het bestuur dient een code voor goed bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

SO: BKA3

Wettelijke vereisten: Artikel 141, eerste lid, onder a, WEC: Het bestuur vermeldt in het jaarverslag de gehanteerde code voor goed bestuur en verantwoordt zich daarin over eventuele afwijkingen.

VO: BKA2

Basiskwaliteit: Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en hanteert een code voor goed bestuur en legt in het jaarverslag¹⁶ verantwoording af over de afwijkingen van die code.

Wettelijke vereisten: Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur dient een code voor goed bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

VO: BKA3

---

³ Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

Wettelijke vereisten: Artikel 3.2, eerste lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur **vermeldt in het jaarverslag de gehanteerde (branche)code voor goed bestuur** en verantwoordt zich **daarin over eventuele afwijkingen**.

VO Bijlage 1 SWV: BKA2

Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en hanteert een code voor goed bestuur en legt in het jaarverslag⁴ verantwoording af over de afwijkingen van die code.

Wettelijke vereisten:

Artikel 165, eerste lid, onder a, WPO / artikel 3.2, eerste en derde lid, en artikel 5.46, eerste lid, onder a WVO 2020: Het bestuur van het samenwerkingsverband dient een code voor goed bestuur te hanteren en verantwoordt zich over eventuele afwijkingen in het jaarverslag.

Bijlage 1 VO BKA3:

Artikel 165, eerste lid, onder a, WPO / artikel 3.2, eerste en derde lid jo. artikel 5.46, eerste lid, onder a, WVO 2020: Het bestuur van het samenwerkingsverband vermeldt in het jaarverslag de gehanteerde code voor goed bestuur en verantwoordt zich daarin over eventuele afwijkingen.

MBO: BKA2

Basiskwaliteit: Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en **hanteert een code voor goed bestuur en** legt in het jaarverslag³ **verantwoording af over de omgang met die code**.

KADERS CARIBISCH NEDERLAND PO/VO/MBO

Vindplaats(en):

- **Kader VO, bijlage 7 Caribisch Nederland, BKA1, pag. 164**

Toelichting (reden van aanpassing)

Aanpassen foutieve verwijzingen naar WVO 2020

Tekst WAS

Vierde bullet wettelijke vereisten:

Artikel 2.88 tot en met artikel 2.90 WVO 2020: Het bestuur zorgt ervoor dat alle scholen een schoolplan hebben. Het schoolplan omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid wordt het schoolondersteuningsprofiel betrokken. Dit bevat een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

Tekst WORDT

Artikelen 2.88 tot en met 2.90 en artikel **11.27 WVO 2020**: Het bestuur zorgt ervoor dat alle scholen een schoolplan hebben. Het schoolplan omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid wordt het **eilandelijk zorgplan** betrokken. Dit bevat een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

Vindplaats(en):

- **Kader VO, bijlage 7 Caribisch Nederland, BKA2, pag. 165 en 166**

Toelichting (reden van aanpassing)

Aanpassen foutieve verwijzingen naar WVO 2020

Tekst AS

In tekst Basiskwaliteit:

de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs Voetnoot 64:

---

⁴ Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

Vierde bullet wettelijke vereisten:

Artikel 2.88 en artikel 2.90, artikel 7.3, artikel 7.9 tot en met 7.20, artikel 7.37 en artikel 7.37a WVO 2020

Tekst WORDT

In de tekst Basiskwaliteit:

de afspraken uit het eilandelijk zorgplan

Voetnoot 64:

Volgens artikel 1, definitie jaarverslag, RJO BES: het verslag, bestaande uit een bestuursverslag, een jaarrekening en andere gegevens.

Vierde bullet wettelijke vereisten:

Artikel 2.88 en artikel 2.90, artikel 7.3, artikel 7.9 tot en met 7.20, artikel 7.37, artikel 11.83 en 11.87 WVO 2020.

Vindplaats(en):

- **Kader VO, bijlage 7 Caribisch Nederland, OP1, pag. 168 en 169**

Toelichting (reden van aanpassing)

Aanpassen foutieve verwijzingen naar WVO 2020

Tekst WAS

In tekst Basiskwaliteit:

Zij biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat.

Vierde bullet wettelijke vereisten:

voor het praktijkonderwijs zijn vastgesteld op grond van artikel 47a.

Tekst WORDT

In de tekst Basiskwaliteit:

Zij biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod.

Vierde bullet wettelijke vereisten:

voor het praktijkonderwijs zijn vastgesteld.

Vindplaats(en):

- **Kader VO, bijlage 7 Caribisch Nederland, OP2, pag. 169**

Toelichting (reden van aanpassing)

Aanpassen foutieve verwijzingen naar WVO 2020. Voor CN geldt in dit geval aparte wetgeving, dit staat in hoofdstuk 11 opgenomen. De verwijzing is echter naar artikel 2.44 dat alleen voor Europees Nederland geldt.

Tekst WAS

Derde bullet wettelijke vereisten:

Artikel 2.30 WVO 2020

Achtste bullet wettelijke vereisten:

Artikel 2.44, eerste lid, WVO 2020

Tekst WORDT

Derde bullet wettelijke vereisten:

Artikel 11.8 WVO 2020

Achtste bullet wettelijke vereisten:

Artikel 11.14, eerste lid, WVO 2020

Vindplaats(en):

- **Kader PO, bijlage CN, OP2, pag. 135**
- **Kader VO, bijlage CN, OP2, pag. 169/170**

Toelichting (reden van aanpassing)

Deze toevoeging is vorig jaar doorgevoerd in OP2 in alle reguliere kaders. CN liep hier nog op achter en dat trekken we nu recht.

Tekst WAS

Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling. De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen.

Tekst WORDT

Het stelt de school in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling. **De school heeft daarbij hoge verwachtingen van leerlingen.** De school waarborgt daarmee voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en heeft daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen.

Vindplaats(en):

- **Kader PO, bijlage CN, OP3, pag. 136/137**
- **Kader VO, bijlage CN, OP3, pag. 170/171**

Toelichting (reden van aanpassing)

Deze wijziging is vorig jaar doorgevoerd in OP3 in alle reguliere kaders. CN liep hier nog op achter en dat trekken we nu recht.

Tekst WAS

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Tekst WORDT

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt eraan bij dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.

Vindplaats(en):

- **Kader PO, bijlage CN, OP3, pag. 136/137**
- **Kader VO, bijlage CN, OP3, pag. 170/171**

Toelichting (reden van aanpassing)

Wij maken deze tekst gelijk aan de tekst in de reguliere kaders. CN liep hierin nog achter.

Tekst WAS

De pedagogisch-didactische visie van de school is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren. De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. Zij maken pedagogische en didactische keuzes en stemmen daarbij het niveau van hun onderwijs af op het beoogde eindniveau van leerlingen. De leerstof omvat kennis, vaardigheden en attitudes en wordt in een logische opbouw aangeboden. De leraren creëren een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureren de leraren het onderwijsaanbod zodanig dat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Leraren hebben hoge verwachtingen van leerlingen en geven leerlingen feedback op hun leerproces. De leraren stemmen de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de

onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen, inclusief op de sociale en maatschappelijke competenties. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van leerlingen.

Tekst WORDT

De leraren creëren in hun lessen een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn. De leraren tonen hoge verwachtingen van alle leerlingen. Zij zorgen voor een ordelijk verloop van de les en benutten de lestijd efficiënt. De leraren maken het lesdoel duidelijk. Zij monitoren tijdens de les of de leerlingen het beoogde lesdoel al dan niet halen en passen hun onderwijs waar nodig aan. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en geven de leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof. Zij stemmen daarbij de instructie, de verwerking en het tempo van hun onderwijs af op de onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de pedagogische en didactische behoeften van leerlingen. De leraren geven hun leerlingen gerichte feedback op hun gemaakte werk en op hun leerproces. Zij stimuleren de leerlingen na te denken over hun eigen ontwikkeling.

Vindplaats(en):

- **Kader VO, bijlage 7 Caribisch Nederland, OP6, pag. 172**

Toelichting (reden van aanpassing)

Voetnoot kan worden geschrapt want wet in werking getreden.

Tekst WAS

66

Er is regelgeving in voorbereiding (Besluit tot wijziging van het Eindexamenbesluit VO en het Eindexamenbesluit VO BES in verband met versterking van de kwaliteit van de schoolexamenorganisatie in het voortgezet onderwijs en het voortgezet algemeen volwassenen onderwijs) waarin besturen in het voortgezet onderwijs onder andere verplicht worden om een examencommissie in te stellen. De hiermee samenhangende passages worden alleen meegenomen in de beoordeling als bovengenoemde AMvB is aangenomen in werking is getreden.

Tekst WORDT

[n.v.t.: voetnoot wordt geschrapt]

Vindplaats(en): Kader MBO, CN, pag. 71 onder 9.6.2, aansluitend op tekst tweede alinea onder 'normering'

Toelichting (reden van aanpassing)

Onvoldoende examenkwaliteit (wat ook resulteert in een Onvoldoende eindoordeel) heeft in het verleden ook binnen CN mbo geleid tot ontnemen op het recht tot examinering en kan dus ook binnen het CN mbo OK worden opgenomen.

Tekst WAS

Tekst WORDT

Het recht op examinering kan bij Onvoldoende Examenkwaliteit (bij onvoldoende verbetering na een waarschuwing) worden ingetrokken op grond van artikel 6.2.2a. WEB BES.

Vindplaats(en): Kader MBO, bijlage 6 CN, BKA 2, pag. 135

Toelichting (reden van aanpassing)

Artikel 7.4.10a bestaat niet meer

Tekst WAS

- Artikel 7.4.10a, eerste tot en met vierde lid, WEB: Het bestuur draagt zorg voor een behoorlijke klachtbehandeling conform de eisen van de wet.

- Artikel 7.4.10a, zesde lid, WEB BES: De klachtencommissie vormt zich een oordeel over de gegrondheid van de klacht en deelt dit oordeel, al dan niet vergezeld van aanbevelingen, schriftelijk mede aan de klager, degene over wie is geklaagd en het bestuur.

Tekst WORDT

- Artikel 7.5.1, tweede lid, WEB BES: Het bestuur treft een regeling voor de behandeling van klachten.
- Artikel 7.5.2, vijfde lid, WEB BES: De klachtencommissie vormt zich een oordeel over de gegrondheid van de klacht en deelt dit oordeel, al dan niet vergezeld van aanbevelingen, schriftelijk mede aan de klager, degene over wie is geklaagd en het bestuur.

Vindplaats(en): Kader MBO, bijlage 6 CN, BKA 2, pag. 135

Toelichting (reden van aanpassing)

Foutieve verwijzing

Tekst WAS

- Artikel 7.5.1. WEB BES: Het bestuur richt een commissie van beroep voor de examens in en stelt een nadere regeling hierover vast die een onderdeel vormt van het bestuursreglement.

Tekst WORDT

- Artikel 7.5.3 WEB BES: Het bestuur richt een commissie van beroep voor de examens in en stelt een nadere regeling hierover vast die een onderdeel vormt van het bestuursreglement.

Vindplaats(en): Kader MBO, bijlage 6 CN, OP2, pag. 138-139

Toelichting (reden van aanpassing)

Onjuiste verwijzing binnen CN kader naar NL wetgeving i.p.v. CN wetgeving

Tekst WAS

Artikel 7.1.5 WEB: Het bestuur rapporteert over de vorderingen van de studenten aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de studenten zelf indien zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.

Tekst WORDT

Artikel 7.1.4 WEB BES: Het bestuur rapporteert over de vorderingen van de studenten aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de studenten zelf indien zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.

ADVIESKADER NIEUWE SCHOLEN

Vindplaats(en):

- **Kader PO/VO, D2, pag. 8**

Toelichting (reden van aanpassing)

Verheldering van de tekst

Tekst WAS

D2. Burgerschapsonderwijs

Basisonderwijs

De wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap vraagt van het onderwijs om actief burgerschap en sociale cohesie te bevorderen. Het onderwijsaanbod dient zich herkenbaar te richten op de bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (zie eindnoot*),

op de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en op een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend. De aanvraag bevat een beschrijving van de wijze waarop het burgerschapsonderwijs vormgegeven zal worden, zodanig dat inzichtelijk is hoe invulling wordt gegeven aan de wettelijke eis dat dit onderwijs doelgericht en samenhangend vorm krijgt (art. 8, derde lid en lid 3a, WPO).

Voortgezet onderwijs

De wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap vraagt van het onderwijs om actief burgerschap en sociale cohesie te bevorderen. Het onderwijsaanbod dient zich herkenbaar te richten op de bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (zie eindnoot*), op de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en op een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend. De aanvraag bevat een beschrijving van de wijze waarop het burgerschapsonderwijs vormgegeven zal worden, zodanig dat inzichtelijk is hoe invulling wordt gegeven aan de wettelijke eis dat dit onderwijs doelgericht en samenhangend vorm krijgt (art. 2.2 WVO 2020).

Tekst WORDT

Basisonderwijs

De aanvraag bevat een beschrijving van het burgerschapsonderwijs waaruit blijkt dat het onderwijsaanbod zich herkenbaar richt op de bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (zie eindnoot*), op de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en op een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend. Tevens maakt de beschrijving duidelijk dat het burgerschapsonderwijs doelgericht en samenhangend vorm krijgt (art. 8, derde lid en lid 3a, WPO).

Voortgezet onderwijs

De aanvraag bevat een beschrijving van het burgerschapsonderwijs waaruit blijkt dat het onderwijsaanbod zich herkenbaar richt op de bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (zie eindnoot*), op de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en op een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend. Tevens maakt de beschrijving duidelijk dat het burgerschapsonderwijs doelgericht en samenhangend vorm krijgt (art. 2.2 WVO 2020).

Vindplaats(en):

- **Kader PO/VO, OE6, pag. 13**

Toelichting (reden van aanpassing)

Op verzoek van OCW, naar aanleiding van gesprekken met het veld, aangepast.

Tekst WAS

Basisonderwijs en voortgezet onderwijs

De aanvraag laat zien wat de verwachtingen zijn betreffende de huisvesting van de nieuwe school. Deze verwachtingen staan in nauwe relatie tot het onderwijsconcept en de meerjarenbegroting. Goed overleg tussen initiatiefnemer en de gemeente voorafgaand aan de aanvraag zal het vinden van passende huisvesting bevorderen en draagt bij aan realistische verwachtingen bij de initiatiefnemer. Ook laat de aanvraag zien wat de verwachtingen van de initiatiefnemer zijn ten aanzien van de kinderopvang.

Tekst WORDT

Basisonderwijs en voortgezet onderwijs

De aanvraag laat zien wat de verwachtingen zijn betreffende de huisvesting van de nieuwe school. Deze verwachtingen staan in nauwe relatie tot het onderwijsconcept, de meerjarenbegroting en de mogelijkheden binnen de gemeente. Goed en vroegtijdig overleg tussen initiatiefnemer en de gemeente voorafgaand aan de aanvraag zal het vinden van passende huisvesting bevorderen en draagt bij aan realistische verwachtingen bij de initiatiefnemer. Ook laat de aanvraag zien wat de verwachtingen van de initiatiefnemer zijn ten aanzien van de samenwerking met de kinderopvang.

Vindplaats(en):

- **Kader PO/VO, OE8, pag. 14**

Toelichting (reden van aanpassing)

Op verzoek van OCW, naar aanleiding van gesprekken met het veld, aangepast.

Tekst WAS

OE8. Vroeg- voorschoolse opvang en onderwijsachterstandenbeleid

Basisonderwijs¹⁶

De aanvraag bevat een beschrijving van de samenwerking met de kinderopvang. Ook bevat de aanvraag informatie over de wijze waarop het bestuur uitvoering zal geven aan de afspraken bedoeld in art. 160 en 161 WPO. Het betreft afspraken tussen de gemeente, de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties over voor- en vroegschoolse educatie, het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bestuur van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen.

Voortgezet onderwijs¹⁷

De aanvraag bevat informatie over de wijze waarop het bestuur uitvoering zal geven aan de afspraken bedoeld in art. 3.42 WVO 2020. Het betreft afspraken tussen de gemeente en de schoolbesturen over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bestuur van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen.

Tekst WORDT

OE8. Vroeg- voorschoolse opvang en onderwijsachterstandenbeleid

Basisonderwijs⁵

De aanvraag bevat een beschrijving van de samenwerking met de kinderopvang. Ook bevat de aanvraag informatie over de wijze waarop het bestuur uitvoering zal geven aan de afspraken bedoeld in art. 160 en 161 WPO. Het betreft afspraken tussen de gemeente, de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties over voor- en vroegschoolse educatie, het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bestuur van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen. Dit overleg tussen gemeente, de schoolbesturen, de kinderopvangorganisaties en het samenwerkingsverband passend onderwijs wordt veelal de Lokale Educatieve Agenda (LEA) genoemd. Aanvrager beschrijft hoe hij de bestaande afspraken uitvoert en neemt hierover vroegtijdig contact op met de gemeente.

Voortgezet onderwijs⁶

De aanvraag bevat informatie over de wijze waarop het bestuur uitvoering zal geven aan de afspraken bedoeld in art. 3.42 WVO 2020. Het betreft afspraken tussen de gemeente en de schoolbesturen over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bestuur van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen. Dit overleg tussen gemeente, de schoolbesturen en het samenwerkingsverband passend onderwijs wordt veelal de Lokale Educatieve Agenda (LEA) genoemd. Aanvrager beschrijft hoe hij de bestaande afspraken uitvoert en neemt hierover vroegtijdig contact op met de gemeente.

---

⁵ Art. 4.5, lid 3, onderdeel h, WVO 2020

⁶ Art. 4.5, lid 3, onderdeel h, WVO 2020

Vindplaats(en):

- **Kader PO/VO, 5.2.1, pag. 16**

Toelichting (reden van aanpassing)

Verduidelijking van de tekst n.a.v. ervaringen in het veld.

Tekst WAS

5.2.1 Informatie naar DUO

De beoogde startdatum van de bekostiging is 1 augustus van het jaar X. Een initiatiefnemer levert voor 1 november van het jaar X-2 de aanvraag met de vereiste informatie aan bij DUO. De inspectie ontvangt deze informatie van DUO.

Voor verzelfstandiging van een nevenvestiging in het primair onderwijs geldt dat de bekostiging aanvangt op 1 augustus van het jaar na indiening van de aanvraag.

Tekst WORDT

5.2.1 Informatie naar DUO

De beoogde startdatum van de bekostiging is 1 augustus van het jaar X. Een initiatiefnemer levert voor 1 november van het jaar X-2 de aanvraag met de vereiste informatie aan bij DUO. De inspectie ontvangt deze informatie van DUO.

Voor verzelfstandiging van een nevenvestiging in het primair onderwijs geldt dat de bekostiging aanvangt op 1 augustus van het jaar na indiening van de aanvraag.

Ook in de situatie van de verzelfstandiging van een dislocatie of nevenvestiging in het po, de splitsing van een vo-school of vo-scholengemeenschap, het stichten van een extra schoolsoort in het vo of het stichten van een extra vbo-profiel dient de initiatiefnemer toe te lichten hoe hij invulling geeft aan de deugdelijkheidseisen en overige elementen van kwaliteit. De initiatiefnemer kan hiervoor ook bestaande documenten aanleveren. Bij deze bestaande documenten moet de initiatiefnemer duidelijk maken over welke deugdelijkheidseis of overig element van kwaliteit het document informatie bevat en dat de documenten ook gaan over de situatie die geldt vanaf de oprichting van de nieuwe school, scholengemeenschap, schoolsoort of vbo-profiel.

Vindplaats(en):

- **Kader PO/VO, D2, pag. 18**

Toelichting (reden van aanpassing)

Verheldering van de tekst.

Tekst WAS

D2. Burgerschapsonderwijs

Basisonderwijs

De wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap vraagt van het onderwijs om actief burgerschap en sociale cohesie te bevorderen. Het onderwijsaanbod dient zicht herkenbaar te richten op bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (zie eindnoot*), aan de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en aan een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend. De aanvraag bevat daarom een beschrijving van de wijze waarop het burgerschapsonderwijs vormgegeven zal worden, zodanig dat inzichtelijk is hoe invulling wordt gegeven aan de wettelijke eis dat dit onderwijs doelgericht en samenhangend vorm krijgt (art. 10, derde lid en lid 3a, WPO BES).

Voortgezet onderwijs

De wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap vraagt van het onderwijs om actief burgerschap en sociale cohesie te bevorderen. Het onderwijsaanbod dient zich herkenbaar te richten op bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (zie eindnoot*), aan de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en aan een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend.

De aanvraag bevat daarom een beschrijving van de wijze waarop het burgerschapsonderwijs vormgegeven zal worden, zodanig dat inzichtelijk is hoe invulling wordt gegeven aan de wettelijke eis dat dit onderwijs doelgericht en samenhangend vorm krijgt (art. 2.2 WVO 2020).

Tekst WORDT

Basisonderwijs

De aanvraag bevat een beschrijving van het burgerschapsonderwijs waaruit blijkt dat het onderwijsaanbod zich herkenbaar richt op de bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (zie eindnoot*), op de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en op een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend. Tevens maakt de beschrijving duidelijk dat het burgerschapsonderwijs doelgericht en samenhangend vorm krijgt (art. 10, derde lid en lid 3a, WPO BES).

Voortgezet onderwijs

De aanvraag bevat een beschrijving van het burgerschapsonderwijs waaruit blijkt dat het onderwijsaanbod zich herkenbaar richt op de bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (zie eindnoot*), op de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en op een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend. Tevens maakt de beschrijving duidelijk dat het burgerschapsonderwijs doelgericht en samenhangend vorm krijgt (art. 2.2 WVO 2020).

Vindplaats(en):

- **Kader PO/VO, OE6, pag. 24**

Toelichting (reden van aanpassing)

Op verzoek van OCW, naar aanleiding van gesprekken met het veld, aangepast.

Tekst WAS

Basisonderwijs en voortgezet onderwijs

De aanvraag laat zien wat de verwachtingen zijn betreffende de huisvesting van de nieuwe school. Deze verwachtingen staan in nauwe relatie tot het onderwijsconcept en de meerjarenbegroting. Goed overleg tussen initiatiefnemer en de gemeente voorafgaand aan de aanvraag zal het vinden van passende huisvesting bevorderen en draagt bij aan realistische verwachtingen bij de initiatiefnemer. Ook laat de aanvraag zien wat de verwachtingen van de initiatiefnemer zijn ten aanzien van de kinderopvang.

Tekst WORDT

Basisonderwijs en voortgezet onderwijs

De aanvraag laat zien wat de verwachtingen zijn betreffende de huisvesting van de nieuwe school. Deze verwachtingen staan in nauwe relatie tot het onderwijsconcept, de meerjarenbegroting en de mogelijkheden binnen de gemeente. Goed en vroegtijdig overleg tussen initiatiefnemer en de gemeente voorafgaand aan de aanvraag zal het vinden van passende huisvesting bevorderen en draagt bij aan realistische verwachtingen bij de initiatiefnemer. Ook laat de aanvraag zien wat de verwachtingen van de initiatiefnemer zijn ten aanzien van de samenwerking met de kinderopvang.